UTFRÅGNINGAR I EUROPAPARLAMENTET

SVAR PÅ FRÅGOR TILL DEN NOMINERADE KOMMISSIONSLEDAMOTEN

Rocco Buttiglione

(Rättvisa, frihet och säkerhet)

Del B – Särskilda frågor

Frågor från parlamentsutskottet LIBE

1. Kan du, i din egenskap av nominerad kommissionsledamot, lova att stå för de åsikter som kommissionen redan framfört till Europeiska rådet i juni om Tammerforsprogrammet, eller, om det finns punkter som du inte vill ställa upp på eller tänker ändra, åta dig att informera Europaparlamentet om dessa och motivera varför?

Ja, jag stöder helhjärtat de inledande riktlinjerna för RIF:s fleråriga program, som kommissionen lade fram i juni i år. Förslaget till betänkande er ordförande Bourlanges nyligen lade fram i samma fråga var också mycket intressant. Jag är särskilt nöjd med hur ni redogjorde för prioriteringarna, med en stark inriktning på de europeiska medborgarnas och befolkningarnas behov och rättigheter. Det var också med tillfredsställelse som jag tog del av era åsikter om behovet att fullt ut utnyttja de befintliga fördragen, och i synnerhet artikel 67.2. Jag kommer tillbaka till detta i mitt svar på fråga 3.

Som jag redan haft tillfälle att påpeka flera gånger hyser jag stor uppskattning och respekt för den nuvarande kommissionsledamoten Antonio Vitorino, som jag redan haft nöjet att träffa för att diskutera Tammerforsprogrammet. Jag är säker på att han också kommer att hålla mig fullt underrättad om hur diskussionerna i fråga om RIF:s fleråriga program fortlöper under oktober månad.

2. Kan du åta dig att med kommissionens övriga ledamöters samtycke utforska alla de möjligheter som redan erbjuds genom fördragen för att förstärka principen om EU-institutionernas demokratiska representation?

Det stämmer att samtliga EU-institutioner måste agera på ett så demokratiskt sätt som möjligt, och under beaktande av de befogenheter som fördragen ger respektive institution. I fråga om ett

område med frihet, säkerhet och rättvisa måste vi i första hand (vilket jag också förklarar i fråga 3) utöka de frågor som skall omfattas av medbeslutandeförfarandet genom att fatta det beslut som avses i artikel 67.2 i EG-fördraget.

Åtar du dig, i din egenskap av nominerad kommissionsledamot, att

3. uppmana rådet att senast den 5 november anta det beslut som det borde ha fattat redan den 1 maj i år, och som innebär att medbeslutandeförfarandet skall tillämpas för åtgärder som omfattas av avdelning IV i EG-fördraget, bland annat invandringsfrågor (artikel 67 i EG-fördraget och förklaring nr 5 till Nicefördraget)?

Ja. Som jag redan har nämnt anser jag att de möjligheter som ges i Amsterdamfördraget och Nicefördraget måste utnyttjas fullt ut så snart som möjligt. Enligt artikel 67.2 i EG-fördraget bör rådet besluta om att alla eller några av områdena under avdelning IV, som fortfarande kräver enhälliga beslut i rådet och som parlamentets endast hörs om, skall omfattas av medbeslutandeförfarandet. Beslut på civilrättens område, som sedan den 1 februari 2003 till största delen fattats genom medbeslutandeförfarandet, visar att beslutsfattandet gynnas av att beslut fattas med kvalificerad majoritet, med den effektivitet det innebär, och den demokratiska legitimitet det ger då parlamentet är medlagstiftare.

Resultat från nyligen gjorda Eurobarometer-undersökningar visar tydligt att EU-medborgarna med all rätt förväntar sig att det så snart som möjligt förs en gemensam politik i fråga om asyl, invandring och gränskontroll. I förklaring nr 5 till Nicefördraget gjorde medlemsstaterna ett tydligt och klart politiskt åtagande att anta de förfarandebestämmelser som möjliggör detta.

Rådet bör nu uppfylla sina åtaganden, ju förr desto bättre.

Jag anser att Europeiska rådets möte den 5 november kan bli en vändpunkt i detta avseende. Överenskommelsen om det konstitutionella fördraget visade att det finns en politisk vilja att utöka medbeslutandet till praktiskt taget samtliga beslut i fråga om rättvisa, frihet och säkerhet. Fördraget måste nu ratificeras av medlemsstaterna, men i november bör Europeiska rådet uppmana rådet att göra vad det kan med stöd av de befintliga fördragen. Ett tydligt beslut till förmån för medbeslutandet kommer att vittna om ett gemensamt åtagande för att utveckla en gemensam hållning och är avgörande för genomförandet av RIF:s fleråriga program.

4. ge Europaparlamentet verklig rätt att verka för lagstiftningsinitiativ, i synnerhet då den planerade lagstiftningen ingår i ett medbeslutandeområde (artikel III-234 i konstitutionsutkastet, som ersätter artikel 192 i EG-fördraget)?

I enlighet med EG-fördraget kan Europaparlamentet, liksom rådet, anmoda kommissionen att lägga fram lämpliga förslag (artikel 192 i EG-fördraget) även om det inte rör sig om ett område som omfattas av medbeslutandeförfarandet. I normala fall följer kommissionen en sådan anmodan, och i vilket fall som helst måste kommissionen, i enlighet med ramavtalet med

Europaparlamentet (punkt 5) lämna ett snabbt och tillräckligt detaljerat svar på en sådan anmodan.

Europakonventet debatterade frågan om vem som bör ha initiativrätt på lagstiftningsområdet men i slutändan lät man den nya konstitutionen befästa den nuvarande situationen, genom att man gav kommissionen exklusiv initiativrätt (artikel I-26) och genom att i konstitutionen fastslå att kommissionen är skyldig att motivera sitt svar på en anmodan från Europaparlamentet eller rådet (artiklarna III-332 och III-345). Med tanke på att Europaparlamentet utövar politisk kontroll över kommissionens utövande av sina befogenheter verkar de befintliga och framtida bestämmelserna vara samstämmiga och balanserade.

I detta sammanhang skulle jag vilja understryka vikten av en god interinstitutionell programplanering av arbetet för att uppnå en samstämmig EU-verksamhet. Jag välkomnar verkligen att konstitutionen uttryckligen föreskriver att institutionerna skall komma överens om en årlig och flerårig programplanering (artikel I-26). Man skulle enligt min mening uppnå större effektivitet och samstämmighet genom att behandla och utvärdera Europaparlamentets önskemål beträffande nya lagstiftningsinitiativ i samband med institutionernas diskussioner om programplaneringen, i stället för att göra det på tillfällig basis i enlighet med artikel III-332. Därför anser jag det vara av största vikt att Europaparlamentet deltar aktivt i utarbetandet av det nya fleråriga programmet rörande området med frihet, säkerhet och rättvisa, och detta kommer att vara en grundläggande förutsättning för att programmet verkligen kan genomföras.

5. inte förbise Europaparlamentets avvisande, vare sig i fråga om vanliga lagstiftningsärenden eller gemenskapsförslag som antagits genom kommittésystemet, genom att redan nu ändra rådets beslut 468/99 i denna riktning (i likhet med vad som sägs i artikel I-35 sida 2 i konstitutionsutkastet)?

I fråga om vanliga lagstiftningsärenden måste kommissionen kunna behålla sin initiativrätt och besluta om lämpligheten och innehållet i sina egna förslag. Om Europaparlamentet inte samtycker till ett av kommissionens förslag kan det, i egenskap av lagstiftare, anta ändringsförslag i detta avseende.

Vad gäller reformen av kommittésystemet åtog sig kommissionen i sitt ändrade förslag av den 22 april 2004 att ta hänsyn till Europaparlamentets och rådets ståndpunkter om någon av de lagstiftande myndigheterna, eller båda, skulle ha något att invända i fråga om någon typ av genomförandeåtgärd av allmän karaktär som syftar till att genomföra samtliga väsentliga delar eller att anpassa vissa andra delar av de grundläggande rättsakter som antagits genom medbeslutandeförfarandet. När kommissionen och den ena eller båda lagstiftarna inte kan komma överens kan kommissionen alltså med beaktande av lagstiftarens ståndpunkter antingen lägga fram ett lagstiftningsförslag enligt medbeslutandeförfarandet eller anta sitt ursprungliga förslag till åtgärder, anta ett ändrat förslag, eller dra tillbaka sitt förslag till åtgärder. I vilket fall som helst föreskriver ovanstående förslag att kommissionen skall informera lagstiftaren om skälen till att den, i egenskap av verkställare, fattat ett visst beslut. Detta ändrade förslag, som i sin tur tar hänsyn till de ändringar som utarbetades i Corbett-betänkandet av den 3 september 2003, har ännu inte tagits upp till förhandling i rådet.

Den juridiska situationen kommer att ändras genom artikel I-35.2 i konstitutionen, som föreskriver att lagstiftande befogenheter kan delegeras till kommissionen, som fortfarande kommer att underordnas lagstiftarens kontroll. I så fall skulle lagstiftaren kunna upphäva delegeringen och/eller blockera antagandet av en delegerad förordning.

6. föreslå rådet att man åtminstone skall höra Europaparlamentet systematiskt då internationella avtal ingås eller då en "gemensam ståndpunkt" antas inom ramen för den tredje pelaren, eftersom det faktiskt inte ens på nationell nivå finns någon parlamentarisk kontroll av den sortens texter, och att ge parlamentsutskottet detaljerad information och systematiskt ta ställning till medlemsstaternas lagstiftningsinitiativ eller till genomförandet av EU:s bestämmelser?

Det finns internationella överenskommelser som grundar sig på gemenskapens befogenheter och tar upp viktiga frågor såsom återtagande, rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor eller bestämmelser rörande rättsliga och inrikes frågor i allmänna associerings- eller samarbetsavtal. I dessa fall kan jag försäkra att Europaparlamentet kan medverka i full omfattning i enlighet med artikel 300 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. I fråga om avtal som i synnerhet rör frågor under den tredje pelaren, vilka grundar sig på artiklarna 38 och 24 i Fördraget om Europeiska unionen, är det rådets ordförandeskap som leder förhandlingarna, medan kommissionens roll är att bistå ordförandeskapet. Rådet har för närvarande inte någon rättsligt bindande skyldighet att höra parlamentet, men det finns inte heller något hinder för att rådet hör parlamentet ändå. Jag anser att detta vore högst lämpligt, och jag kommer att uppmuntra de kommande ordförandeskapen att tillämpa detta förfarande. Jag välkomnar att det konstitutionella fördraget utökar Europaparlamentets rätt att delta fullt ut på detta område.

I enlighet med det interinstitutionella avtalet håller jag med om att det är mycket viktigt att kommissionen även i fortsättningen håller Europaparlamentet fullt informerat om medlemsstaternas initiativ. Jag anser att ett lojalt samarbete mellan institutionerna - en princip som tas upp i fördragen - måste bedrivas genom ett tillräckligt och fortlöpande informationsutbyte. EU arbetar bäst när samtliga institutioner förstår varandra och tillsammans kan komma fram till resultat som gagnar dem alla. De medlemsstater som lägger fram initiativ är naturligtvis lämpligare när det gäller att redogöra för initiativens syfte och nytta. Som kommissionsledamot kommer jag att föreslå att kommissionen följer nuvarande praxis, det vill säga att kommissionen alltid skall anta en formell ståndpunkt om medlemsstaternas lagstiftningsinitiativ. Dessa ståndpunkter bör presenteras muntligen både inför utskottet och i kammaren.

I fråga om genomförandet på områden under den första pelaren bör de vanliga befintliga förfarandena tillämpas med hänsyn till den nationella lagstiftning som genomför de antagna gemenskapsdirektiven. Under den tredje pelaren måste kommissionen lägga fram rapporter i enlighet med ett flertal rambeslut, men jag kan också tänka mig att förbättra spridningen av information om genomförandet med hjälp av resultattavlan, som är ett verktyg som jag skall åta mig att använda i samband med det nya fleråriga programmet, liksom att förbättra uppföljningen av de initiativ som tas under den tredje pelaren samt verktygen för en bättre uppföljning. I väntan

på en ratificering av det konstitutionella fördraget som utökar kommissionens normala övervakande roll till att gälla all lagstiftning rörande rättsliga och inrikes frågor, måste jag emellertid betona att informationsspridningen om genomförandet på de områden som faller under den tredje pelaren är beroende av att medlemsstaterna förser kommissionen med sådan information.

7. ändra förordning 1049/01 för att dels se till att lagstiftningsdiskussionerna inom rådet blir öppna för insyn (i enlighet med vad som sägs i konstitutionsutkastets artiklar I-23.5, I-45.3, I-49.2 och II-42), dels säkra parlamentets tillgång till eller kontroll av de sekretessbelagda uppgifter som institutionerna behandlar och som gäller området med frihet, säkerhet och rättvisa (vilket är praxis på nationell nivå mellan de nationella parlamenten och regeringarna)?

Jag är lika angelägen som parlamentet när det gäller att se till att lagstiftningsdiskussionerna inom rådet blir öppna för insyn. Enligt de befintliga fördragen finns det två vägar att gå för att förbättra insynen

- Allmänheten får tillgång till relevanta handlingar i enlighet med förordning nr 1049/2001. Rådets lagstiftningshandlingar görs ofta direkt tillgängliga via rådets webbplats på Internet.
- Omröstningsresultaten, röstmotiveringarna och uttalandena till protokollet offentliggörs i enlighet med artikel 207 i EG-fördraget.

Utkastet till fördraget om en konstitution för Europa går ännu längre i fråga om ökad insyn: Enligt artikel 49.2 skall ministerrådets sammanträden vara offentliga när lagstiftningsförslag diskuteras och antas. Denna bestämmelse börjar att gälla när det konstitutionella fördraget träder i kraft, och i detta hänseende behövs det därför ingen ändring av förordning nr 1049/2001.

Å andra sidan har parlamentet tagit upp frågan om parlamentets tillgång till sekretessbelagda uppgifter som de övriga institutionerna förfogar över, och som rör området med frihet, säkerhet och rättvisa, så att parlamentet kan utöva en ändamålsenlig kontroll. Syftet med förordning nr 1049/2001 är att fastställa principer och begränsningar för allmänhetens rätt till tillgång till handlingar, i enlighet med artikel 255 i fördraget. Parlamentets förmånsrätt sträcker sig självklart längre än allmänhetens rätt till tillgång till handlingar. Låt mig påminna om att det redan finns särskilda bestämmelser som reglerar tillhandahållandet av sekretessbelagda uppgifter från kommissionen till parlamentet. Dessa bestämmelser återfinns i bilaga III till det ramavtal som undertecknades av kommissionens ordförande och parlamentets talman den 5 juli 2000.

8. vid den årliga debatten om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa ge Europaparlamentet och de nationella parlamenten mer detaljerad information om de problem som uppstått vid inrättandet av detta område, med uppgifter om nationella ståndpunkter och reservationer och om vilka lösningar som är tänkbara för att överbrygga motsättningarna? Kommer du att se till att Europaparlamentet hålls informerat om arbetet i medlemsstaternas "G5-grupp", eller ifall det sker något fördjupat samarbete i enlighet med artikel 40 och 40b i EU-fördraget?

Ja, det vore en ära för mig att i egenskap av ansvarig kommissionsledamot delta vid Europaparlamentets årliga debatt om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Jag anser att ett årligt utvärderingsmöte är mycket viktigt, eftersom det skulle möjliggöra en diskussion om de mål som uppnåtts, eventuella misslyckanden, samt prioriteringar för det fortsatta arbetet. Under dessa diskussioner skulle jag ta tillfället i akt för att ge er min bedömning av de största problemen som uppstått i fråga om skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, och diskutera möjliga lösningar med er. Jag vill emellertid klart och tydligt påpeka att som kommissionsledamot skulle det inte vara min uppgift att tillhandahålla en fullständig redogörelse för de nationella ståndpunkterna och reservationerna, utan denna uppgift tillfaller rådet, som under den årliga debatten företräds av ordförandeskapet.

Detta politiska område befinner sig i en unik tillväxtfas, och det kräver en ingående demokratisk kontroll både på europeisk och nationell nivå. Jag anser att bibehållandet av en resultattavla som upprättas var sjätte månad vore ett sätt att underlätta processen. Dessutom skall jag, tillsammans med min tjänsteavdelning, också stå till ert förfogande för att diskutera särskilda frågor, och detta är ett erbjudande som jag gärna låter gälla för de nationella parlamenten också.

G5-gruppen är, som ni vet, ett helt och hållet informellt forum, som jag uppfattar som en möjlighet för medlemsstaterna att diskutera dagsaktuella frågor. Kommissionen deltar inte vid dessa möten.

Jag skall naturligtvis se till att ni informeras om det arbete som genomförs av ett fåtal medlemsstater som i framtiden eventuellt kommer att utveckla ett närmare samarbete i enlighet med det befintliga fördraget.

Jag anser att detta kan vara lämpligt om en minoritet av medlemsstaterna inte delar en målsättning som skall eftersträvas, men jag vill betona att detta endast gäller om så sker i enlighet med fördragets bestämmelser.

9. Vilka åtgärder tänker du vidta för att stärka kravet på ett förbättrat skydd av de grundläggande rättigheterna, som är det enda som kan säkra ett ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna och medborgarna i den europeiska integrationen? Kan du utfästa dig att försöka förverkliga Europeiska unionens anslutning till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna inom en snar framtid?

Till att börja med vill jag säga att det blir en ära för mig att få ansvara för skyddet av de grundläggande rättigheterna och unionsmedborgarskapet. De grundläggande rättigheterna och medborgarskapet utgör grunden för det europeiska sociala kontraktet, och respekten för dem skulle ligga till grund för allt jag företar mig under mitt mandat som kommissionsledamot med ansvar för rättvisa, frihet och säkerhet.

EU grundar sig på principerna om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, samt rättsstatsprincipen. Jag kommer att göra mitt yttersta för att hålla medborgarna informerade om deras rättigheter. Jag kommer att fortsätta att arbeta för stadgan om de grundläggande rättigheterna, som är en grundläggande text som fastställer de individuella, medborgerliga, politiska, ekonomiska och sociala rättigheter som åtnjuts av medborgarna och de boende i Europeiska unionen. Den nuvarande kommissionen har lagt fram ett meddelande om artikel 7 i Fördraget om Europeiska unionen, och jag stödjer detta meddelande och dess inriktning på att förebygga kränkningar av de grundläggande rättigheterna genom information, utbildning och samarbete. Jag stöder idén om att en interinstitutionell dialog förs i detta hänseende.

Jag ser EU:s anslutning till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna som en naturlig följd av att stadgan införlivas i det konstitutionella fördraget och därmed blir rättsligt bindande, och som en nödvändig del i ett veritabelt åtagande från EU:s sida för att skydda de grundläggande rättigheterna. Det är dags att vi börjar bygga vidare på det arbete som redan genomförts. Även om det konstitutionella fördraget måste träda i kraft innan EU kan underteckna ett anslutningsfördrag beträffande Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, kommer jag att föreslå att kommissionen, så snart som möjligt och i samråd med Europaparlamentet och rådet, börjar arbeta för att påskynda EU:s anslutning till Europakonventionen.

10. Vilket program kommer du att ha för att skapa en kultur med respekt för de grundläggande rättigheterna inom Europeiska unionen? Kommer du att ställa resurser och instrument till förfogande som gynnar ständig debatt och utbyte av information mellan nationella och europeiska lagstiftare, likaväl som mellan europeiska domstolar och medlemsstaternas författningsdomstolar, så att man kan tillgodogöra sig värdefulla erfarenheter och bästa praxis och fastställa referensnormer på EU-nivå?

Beslutet om att utöka mandatet för Europeiska centrumet för övervakning av rasism och främlingsfientlighet för att skapa ett särskilt organ för grundläggande rättigheter anser jag vara

en logisk följd av att de grundläggande rättigheterna får allt större betydelse i EU. Det gläder mig att den nuvarande kommissionen inleder ett samråd med Europaparlamentet och det civila samhället för att förbereda sitt förslag om att inrätta det nya organet. Jag kommer att ta hänsyn till de synpunkter som framförs, då jag tar över detta arbete. Organet kommer att få en viktig roll i fråga om utvecklandet av en veritabel kultur med respekt för de grundläggande rättigheterna i Europa.

Jag föreslår också att kommissionen, med hjälp av konsekvensanalys, skall upprätthålla och utöka den interna kontrollen av alla lagstiftningsförslag för att se till att de överensstämmer med stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Jag anser att utbyte av information och bästa praxis mellan medlemsstaterna är mycket betydelsefullt för att utveckla och främja dialogen i frågor som rör rättigheter. Jag vill uppmuntra denna typ av kontakter, och jag är redo att hjälpa till att underlätta dem i fråga om exempelvis dialogen mellan de europeiska domstolarna och medlemsstaternas författningsdomstolar.

Vad gäller utbyte av information mellan de nationella parlamentsledamöterna och Europaparlamentets ledamöter stöder jag personligen de bestämmelser som fastställs i Protokollet om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, som bifogas Amsterdamfördraget. Jag välkomnar alla bidrag från COSAC i lagstiftningsarbetet rörande ett område för rättvisa, frihet och säkerhet. Jag anser det vara nödvändigt med demokratisk kontroll och jag vill betona de nationella parlamentens roll när det gäller att se till att subsidiaritetsprincipen respekteras i samband med lagstiftningsförslag på detta område, för vilket det konstitutionella fördraget fastställer en stärkt mekanism.

11. Håller du med om att fria och pluralistiska medier är ett nödvändigt krav för full respekt av yttrandefriheten och rätten till information? Håller du med om att EU har en politisk, moralisk och rättslig skyldighet att inom sina behörighetsområden se till att EU-medborgarnas rätt till fria och pluralistiska medier garanteras?

Ja, självklart! Jag kan bara hålla med om detta demokratifrämjande uttalande: Fria och pluralistiska medier är i sanning en förutsättning för full respekt av yttrandefriheten och rätten till information. Jag är fullt medveten om det värdefulla arbete som utfördes av ert utskott i början av året, som syftade till att göra en mycket noggrann utvärdering av situationen i några av medlemsstaterna och undersöka möjligheten till förbättringar. EU – och kommissionen i synnerhet – är skyldig att, inom respektive behörighetsområden, se till att EU-medborgarnas rättigheter respekteras, vilket, som ni vet, krävs i enlighet med artikel 11.2 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Även om jag inte ansvarar för media, skulle jag ändå vilja främja en omfattande respekt för EU-medborgarnas rättigheter på det området.

12. <u>Håller du med om att man bör anta EU-lagstiftning för att förbjuda politiker eller blivande politiker att ha större ekonomiska intressen i medierna, för att förhindra intressekonflikter? Kan du tänka dig att lägga fram förslag för att se till att regeringsmedlemmar inte kan använda sina medieintressen för politiska syften?</u>

Denna fråga tar upp en annan viktig punkt i den rapport som utskottet antog i maj i år. Samtliga politiska aktörer, såväl partier som enskilda kandidater, måste följa principerna om frihet och demokrati, och respektera de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna. Som kommissionsledamot kommer jag att ställa mig positiv till att inom kommissionens behörighetsområde överväga eventuella åtgärder för att förhindra någon form av intressekonflikt. Jag anser att en förbättrad insyn i politiska företrädares ekonomiska intressen - både avseende egendom och mediaintressen - är ett viktigt steg i den riktningen.

13. <u>Kan du åta dig att, för att de grundläggande rättigheterna skall respekteras, lägga fram EU-lagstiftning om kamp mot rasism, antisemitism och diskriminering? Vilka åtgärder kommer du att föreslå att kommissionen skall vidta för att bekämpa diskriminering och skydda minoriteter, i synnerhet romerna, vilka efter utvidgningen den 1 maj utgör sammanlagt 9,5 miljoner EU-medborgare? Kommer du att föreslå en strategi på medellång sikt för att samordna program och politik för romerna, baserad på respekt för deras mänskliga rättigheter? Är du positiv till ett ”romskt sekretariat” inom kommissionen?</u>

Som ni vet har det under de senaste åren gjorts framsteg på detta område, i och med att två direktiv mot diskriminering antagits i enlighet med artikel 13 i Amsterdamfördraget. I detta hänseende kommer jag att uppmuntra kommissionen att se till att de nya rättigheter som enligt gemenskapslagstiftningen skall garanteras verkligen genomförs och respekteras i hela EU. Överträdelseförfaranden håller på att inledas mot de medlemsstater som inte har införlivat de båda direktiven i sina lagstiftningar. Jag anser att det åtgärdsprogram som tilldelats 100 miljoner euro för att stödja de två direktiven skall upprätthållas. Det bidrar verkligen till att förbättra förståelsen för vad rasism och andra former av diskriminering innebär.

Min åsikt är att inrättandet av specialiserade jämställdhetsorgan i varje medlemsstat kommer att spela en viktig roll för att hjälpa medborgarna att hävda sina rättigheter. Jag skulle även vilja att den femåriga informationskampanjen ”För mångfald - mot diskriminering” får fortsätta.

Dessutom har den nuvarande kommissionen redan lagt fram ett förslag till rambeslut om bekämpning av rasism och främlingsfientlighet. Jag har förstått att rambeslutet har två syften: För det första att se till att rasism och främlingsfientlighet blir straffbart i samtliga medlemsstater genom effektiva, proportionerliga och avskräckande straffrättsliga påföljder, som kan leda till utlämnande. För det andra att förbättra och uppmuntra rättsligt samarbete genom att avskaffa eventuella hinder. Rambeslutet behöver nu antas av rådet så snart som möjligt.

En fråga som jag är särskilt engagerad i är behovet av att intensifiera arbetet för att skydda och främja minoriteternas integration efter EU:s utvidgning. Detta gäller i synnerhet romerna, som tillsammans utgör den största etniska minoriteten i EU efter utvidgningen. Jag kommer att uppmana kommissionen att se till att EU:s alla relevanta politiska instrument och finansieringsinstrument samverkar på ett samstämmigt och effektivt sätt.

Jag känner till att den nuvarande kommissionen redan vidtar åtgärder för att uppnå en mer samstämmig hållning i fråga om de åtgärder och finansieringsinstrument som kan användas för att ta itu med romernas problem. Jag anser att vi även i fortsättningen bör samla in exempel på god praxis (från Equal, Europeiska socialfonden, Phare etc.), för att sprida dem vidare till andra medlemsstater som är befolkade av romer. Vi kommer kanske inte att finna en lösning på alla problem, men jag kan försäkra er att jag kommer att uppmana den nya kommissionen att göra sitt yttersta även i de frågor som rör romerna. Jag kommer exempelvis att ta upp frågan om utbildning, som är av avgörande betydelse.

14. Tror du att kommissionen kommer att verka för en överenskommelse om ytterligare två lagstiftningsinstrument som är nödvändiga delar av den rättsliga ramen för invandring och asyl, nämligen ett direktiv om att ge flyktingar och personer med subsidiärt skydd status som varaktigt bosatta och ett direktiv om minimiregler då människor skickas tillbaka? Hur tänker du initiera fortsatt arbete i riktning mot inrättandet av ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig asylstatus i enlighet med vad som sägs i den nya konstitutionen (artikel III-167.2)?

Ja, jag anser att det är viktigt att utöka den rättsliga ramen för den gemensamma asyl- och invandringspolitiken med ett direktiv om att ge flyktingar och personer med subsidiärt skydd status som varaktigt bosatta, och med ett direktiv om minimikrav i samband med återvändande. Kommissionen utarbetar för närvarande förslag till direktiv på dessa områden, i samråd med medlemsstaterna, och jag har för avsikt att lägga fram dessa förslag inför rådet och parlamentet i början av 2005.

Som jag redan betonade i mitt svar på fråga 3 hoppas jag att båda förslagen kommer att antas genom medbeslutandeförfarandet. När det gäller förslaget om återvändande skulle detta kräva att rådet - i överensstämmelse med rådets skyldighet enligt artikel 67.2 i fördraget som bekräftades i förklaring nr 5 som bifogas Nicefördraget - beslutar att börja tillämpa medbeslutandeförfarandet i de frågor som avses i artikel 63.3 b (illegal invandring).

I juli i år lade kommissionen fram ett meddelande om ett enda förfarande, som mer allmänt beskriver hur man kan arbeta för att upprätta ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig asylstatus. I meddelandet påpekar man i synnerhet behovet av en förberedande fas under vilken man stöder sig på de erfarenheter man gjort under förhandlingen och genomförandet av den första fasen av det gemensamma europeiska asylsystemet, och fastställer de delar som lämpar sig för lagstiftning. Samtidigt kommer man på det sättet att kunna fastställa vilka delar som kan harmoniseras utan någon lagstiftning, och där ett utökat administrativt samarbete mellan medlemsstaterna i praktiska frågor verkar vara en lämpligare lösning. Denna strategi är försiktig, känslig och politiskt genomförbar, och är därför en strategi som jag stöder.

15. <u>När det gäller utveckling av en partnerskapspolitik med flyktingarnas och migranternas hemländer, vad anser du om Italiens och Tysklands gemensamma initiativ om att öppna flyktingmottagningar utanför EU:s område för att behandla asylansökningarna där?</u>

För det första anser jag inte att invandringspolitik skall ses som ett separat initiativ, utan som en del av EU:s allmänna politik. Detta är en uppfattning som bör utvecklas vidare under våra framtida diskussioner.

Händelserna kring fartyget Cap Anamur har i hög grad påverkat debatten om nya sätt att hantera migrationsflödena, inbegripet påtvingad migration. Händelsen bekräftade att de orsaker som får människor att komma till EU för att söka arbete och/eller skydd fortfarande är aktuella, och att EU måste utarbeta en tydlig, trovärdig och kraftfull lösning på problemet. Vi måste finna ett värdigt alternativ till människosmugglarnas olagliga och farliga metoder som utgör en risk för både människor med ett legitimt skäl att söka internationellt skydd och migranter som försöker ta sig till medlemsstaterna i jakt på ett bättre liv. Det står klart att detta endast kan ske i nära samarbete med ursprungs- och transitländerna. Italien och Tyskland har visat prov på fast beslutsamhet för att ta itu med dessa frågor och har lagt fram konkreta förslag i det hänseendet. Deras förslag utgör ett värdefullt bidrag till den pågående debatten inom EU och jag ser fram emot att se hur dessa förslag kan utvecklas vidare och jag ser även fram emot rådets och Europaparlamentets diskussioner om förslagens fördelar och genomförbarhet.

Förslagen bör vara förenliga med och komplettera den dubbla strategi som hittills har tillämpats av kommissionen. Förslagen innebär att det gemensamma europeiska asylsystemet först måste inrättas. Systemet skall garantera skydd i EU för dem som verkligen behöver det, samtidigt som det även skall erbjuda effektiva verktyg för de medlemsstater som vill ta itu med problemet att asylrätten missbrukas av människor som är på jakt efter ett bättre liv men som inte har något behov av skydd. Det gemensamma europeiska asylsystemet grundar sig på tanken att man genom en gemensam politik skall reducera de omotiverade sekundära flyktingströmmarna och ge medlemsstaterna möjlighet att ta itu med konsekvenserna av asylsökandet i EU i en anda av solidaritet och delad börda. Som ett komplement till denna interna dimension av EU:s asylpolitik beskrev kommissionen en balanserad strategi i juni 2004, i sitt meddelande om förbättrad tillgång till långsiktiga lösningar. Enligt meddelandet skall EU åta sig att förbättra det internationella skyddssystemet i nära samarbete med länderna i regionen. Denna strategi grundar sig på en bättre hantering av tillgången till medlemsstaterna för personer i behov av internationellt skydd, och på en förbättrad skyddskapacitet i ursprungsregionerna så att flyktingarna snabbt kan få ett effektivt skydd som i så hög grad som möjligt motsvarar deras behov, för att på så sätt minska behovet av illegala sekundära flyktingströmmar.

De ursprungliga idéer som lades fram av Tyskland och Italien tar itu med den särskilda problematik som de sista transitländer, där migranter och flyktingar stannar tillfälligt innan de kommer till EU. Dessa länders särskilda särdrag och komplexa problem kräver särskilda lösningar inom ramen för den dubbla strategi som beskrivs ovan. EU bör sträva efter att bygga vidare den tanke om säkra tredjeländer som tas upp i rådets direktiv om asylförfaranden, vilket bör kunna antas inom kort. Vårt första mål blir att ta itu med de humanitära behoven och

förhindra att Medelhavet förvandlas till en begravningsplats. Ett livskraftigt, lagligt och säkert alternativ till människosmuggling bör erbjudas dem som behöver skydd och som inte har någon möjlighet att integreras i de berörda länderna, bland annat genom att erbjuda dem vidarebosättning i EU. Dessa strategier måste emellertid också kunna hantera transitbefolkningarnas blandade migrationsprofil i dessa länder, och underlätta informationsspridningen om de befintliga möjligheterna att migrera till EU. De åtgärdsprogram som senare i år kommer att fastställas inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken mellan EU och ett flertal länder i Nordafrika kommer att utgöra en viktig ram för att främja en politisk dialog i dessa frågor och kommer att bereda väg för ett konkret samarbete och utökat stöd.

Alla nya initiativ måste emellertid ta hänsyn till ett antal grundläggande principer, i synnerhet full respekt för medlemsstaternas folkrättsliga åtaganden, inbegripet en fullständig tillämpning av 1951 års flyktingkonvention, principen om ”non-refoulement”, samt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Dessutom bör nya initiativ bygga på system som innebär att man delar bördan både inom EU och med mottagande tredjeländer, i stället för att man lägger över bördan på dessa länder. Sådana system bör därför grunda sig på ett nära samarbete med och mellan ursprungsländer, transitländer, första asylländer och destinationsländer. Slutligen, och framför allt, får nya initiativ inte utgöra substitut för det gemensamma europeiska asylsystemet och enskilda personers rätt att på eget initiativ söka asyl i EU:s medlemsstater, utan de måste komplettera dessa möjligheter.

16. Hur kommer du att utveckla initiativ för laglig invandring, och integrering av legala invandrare, med tanke på att lagliga kanaler för invandring kan avlasta asylsystemet och vara till nytta för dem som verkligen behöver internationellt skydd? Åtar du dig att, eventuellt genom fastställande av EU-kvoter, utveckla den lagliga invandringen, samtidigt som invandrarnas integrering säkras i enlighet med den nya rättsliga grunden i konstitutionsfördraget (artikel III-168.4)?

Jag anser att det är mycket viktigt att åtgärda bristerna i EU:s lagstiftning om laglig invandring genom att upprätta en gemensam ram för arbetskraftsinvandring. Enligt det konstitutionella fördraget skall emellertid medlemsstaterna fortfarande ha rätt att fastställa hur många tredjelandsmedborgare de skall ta emot, och därför är det uteslutet att lägga fram förslag om gemensamma kvoter. Jag vill emellertid påpeka att den undersökning som nyligen genomfördes av kommissionen beträffande sambanden mellan laglig och olaglig migration visar att kvoter kan användas tillsammans med andra åtgärder för att förbättra hanteringen av migrationsflöden.

Jag är övertygad om att EU:s initiativ beträffande laglig migration måste åtföljas av en kraftfull integrationspolitik. Mottagnings- och integrationspolitik måste gå hand i hand och måste stödja varandra. På detta område kan medlemsstaterna ta lärdom av varandras erfarenheter, och kommissionen för ett nära samarbete med medlemsstaterna för att förbättra utbytet av information och bästa praxis. I enlighet med det nya konstitutionella fördraget bör nationell integrationspolitik utvecklas inom en gemensam ram och det gläder mig därför att det nederländska ordförandeskapet, med kommissionens stöd, arbetar med att utarbeta gemensamma grundprinciper för integration.

Jag kommer att fortsätta att stödja och underlätta kontakterna mellan samtliga parter när det gäller integration och att främja utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna. Jag kommer att ge särskild prioritering åt att förbättra invandrarnas delaktighet på arbetsmarknaden, främja integrationskurser, ta itu med den alltmer heterogena befolkningen i de europeiska städerna, samt att utveckla en dialog med invandrarorganisationer.

För att allt detta skall bli möjligt måste naturligtvis den nya budgetplanen från 2007 och framåt tillhandahålla tillräckliga medel.

17. Europaparlamentet har avvisat det italienska initiativet om gemensamma flygtransporter. Stöder du i din egenskap av nominerad kommissionsledamot ändå förslaget om förberedande åtgärder för att finansiera flyktingarnas återresa, det vill säga en finansiering utan rättslig grund?

Ekonomisk solidaritet till stöd för en politik för återvändande stämmer fullständigt överens med en samstämmig, omfattande och balanserad invandringspolitik och gör den politik som avser laglig invandring trovärdig. Jag kommer att fortsätta att föra denna politik, i linje med den nuvarande kommissionens politik, och jag kommer att utveckla den i samarbete med rådet och parlamentet och naturligtvis med de berörda tredjeländerna. Kommissionens förslag till förberedande åtgärder under 2005 och 2006 (med anslag på 15 miljoner euro per år) för att stödja gemenskapspolitiken för återvändande genom att finansiera särskilda program utgör ett första steg i utvecklandet av ett särskilt finansiellt gemenskapsinstrument. Idén om ett sådant instrument fick stöd vid Europeiska rådets möten i Thessaloniki och Bryssel, och kommissionen uppmanades att ta initiativ på detta område.

Instrumentet behöver självklart en permanent rättslig grund, och i den nya budgetplanen som kommer att gälla från 2007 och framåt bör instrumentet införlivas i de ramprogram som avser rättvisa, frihet och säkerhet. De förberedande åtgärderna syftar till en bättre förberedelse och utvärdering av såväl innehållet som de förfarandemässiga och finansiella mekanismerna för detta permanenta instrument, samtidigt som man vill förbättra dess komplementaritet med andra instrument såsom Aeneasprogrammet om samarbete med tredjeländer. Jag vet att denna förberedande åtgärd är kostsam, men jag anser ändå att den är nödvändig, med tanke på problemets komplexa karaktär.

De integrerade programmen för återvändande måste ta itu med processens olika steg för att kunna garantera ett hållbart återvändande. Jag föreslår att dessa program skall omfatta såväl frivilligt som påtvingat återvändande. Jag vill betona att detta initiativ kommer att stödja EU:s lagstiftning, eftersom jag kommer att föreslå att kommissionen i början av 2005 skall lägga fram ett förslag till direktiv om gemensamma regler för återvändande. Även här ser jag ett klart behov av att man i ett tidigt skede övergår till medbeslutandeförfarandet i enlighet med artikel 67.2.

18. <u>Hur kommer du att se till att partnerskap om asyl och migration med tredjeländer tar tillräcklig hänsyn till behovet av att respektera de rättigheter flyktingar och andra personer i behov av internationellt skydd har, bland annat genom att främja respekten för de mänskliga rättigheterna i ursprungsländerna och utveckla kapacitet att ge effektivt skydd i de länder som är första asylland? Vilka förslag har du om ytterligare möjligheter till vidarebosättning i Europa?</u>

Främjandet av mänskliga rättigheter och stärkandet av demokratin är två centrala målsättningar för EU:s utrikespolitik, och utgör därför en grund till EU:s omfattande utrikespolitik i fråga om asyl och migration. För att ytterligare främja dessa målsättningar fastställde man att respekten för de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen samt för minoriteternas rättigheter och de grundläggande friheterna skulle utgöra en viktig del av Aeneasprogrammet som antogs i mars 2004, och som erbjuder stöd till tredjeländer i fråga om migration och asyl.

Vad gäller just asyl stöder jag den balanserade strategi som beskrivs i kommissionens meddelande från juni 2004, om förbättrad tillgång till långsiktiga lösningar. I meddelandet beskrivs EU:s roll i fråga om att förbättra det internationella skyddssystemet i nära samarbete med länderna i regionen. Denna strategi grundar sig på, å ena sidan, en bättre hantering av tillträdet för personer i behov av internationellt skydd inom medlemsstaternas territorier och, å andra sidan, en utökad kapacitet att erbjuda skydd i ursprungsregionerna för att underlätta flyktingarnas tillgång till ett effektivt skydd så snabbt som möjligt och i så hög grad som möjligt i överensstämmelse med deras egna behov, för att på så sätt kunna minska de illegala sekundära flyktingströmmarna.

Jag delar den uppfattning som kommer till uttryck i meddelandet, nämligen att det bästa sättet för att uppnå detta är att EU antar regionala skyddsprogram med åtgärder för att förbättra skyddet i den berörda regionen. Syftet är att undersöka hur EU skulle kunna förbättra och i slutändan även lösa långvariga flyktingkriser. Dessa program är praktiska och verksamhetsinriktade, och syftar till att åstadkomma förändringar på plats. Den nuvarande kommissionen anser att det finns ett behov av att EU, som ett pilotprojekt, utformar ett program för regionalt skydd i samband med en flyktingkris som kommissionen väljer ut i nära samarbete med FN:s flyktingkommissariat och i samråd med rådet. Därefter skall en handlingsplan läggas fram, senast i juli 2005, och ett regionalt skyddsprogram skall vara färdigt senast i december 2005. Jag avser att följa den planeringen. Meddelandet som lades fram i juni 2004 innehåller också förslag om att ett vidarebosättningsprogram på EU-nivå skall utgöra en viktig del i EU:s regionala skyddsprogram. Ett sådant program skulle kunna tillämpas vid behov och skulle kunna bidra till att säkerställa en reglerad och styrd inresa till EU för personer i behov av internationellt skydd, och det skulle vara flexibelt och situationsanpassat. Den nuvarande kommissionen har betonat behovet av att ett förslag om ett sådant program bör läggas fram senast i juli 2005, och denna målsättning har mitt fulla stöd.

19. ***Vilka åtgärder kommer du att vidta för att prioritera kontrollen av medlemsstaternas efterlevnad av sin förpliktelse att genomföra den gemenskapslagstiftning om asylfrågor som man hittills kommit överens om? Kommer du att använda kommissionens makt, inklusive rättsliga åtgärder om det behövs, för att aktivt agera mot medlemsstater som inte uppfyller sina förpliktelser korrekt när det gäller att införliva och genomföra gemenskapsdirektiven? Kommer du, i de fall kontrollen visar att det finns felaktigheter och luckor i gemenskapens befintliga regelverk om asyl och flyktingskydd, att använda kommissionens initiativrätt för att föreslå ändringar eller ny lagstiftning för att fylla luckorna?***

Jag fäster enormt stor vikt vid övervakningen av medlemsstaternas genomförandeåtgärder i fråga om invandring och asyl, och jag anser att det är nödvändigt med ökad insyn i detta hänseende. För att uppnå detta kommer jag att använda två olika strategier.

Den första strategin präglas helt och hållet av framförhållning. Kommissionen kommer att anordna och leda en rad möten - kontaktkommittéer - med sakkunniga från medlemsstaterna, för att hjälpa dem att genomföra lagstiftningen på ett korrekt sätt och ta itu med eventuella tolkningsfrågor efterhand som de uppstår. Inrättandet av kontaktkommittéer, en för var och en av de viktigaste rättsakterna, skall ge medlemsstaterna och kommissionen en strukturell grund för diskussioner om praktiska lösningar på eventuella problem som kan uppstå i samband med genomförandet. Syftet är att i så stor utsträckning som möjligt hjälpa medlemsstaterna att genomföra och tillämpa gemenskapslagstiftningen. Kommittéerna kommer därför att hålla möten regelbundet såväl innan som efter att tidsfristen för genomförandet löpt ut, för att diskutera tolkningsfrågor och en mer samordnad hållning.

För det andra kommer jag att se till att kommissionen, i egenskap av fördragens väktare, utför en noggrann kontroll av införlivandet av EU-lagstiftningen i fråga om invandring och asyl. Detta skall ske i enlighet med de väletablerade förfarandena för att kontrollera att EU:s rättsakter genomförs på ett korrekt sätt. Om det visar sig att en medlemsstat begår allvarliga överträdelser kommer jag utan att tveka att föreslå att kommissionen väcker talan inför EG-domstolen. Enligt min mening gjorde den nuvarande kommissionen rätt då den i somras beslutade att 14 fall av medlemsstaters bristfälliga införlivande av direktiv om invandring och asyl skulle tas upp inför EG-domstolen.

Jag kan också försäkra er, att om kontrollerna skulle visa på allvarliga brister och luckor i de rättsakter om miniminormer som antagits i enlighet med artikel 63, så kommer jag att använda kommissionens initiativrätt för att föreslå ändringar.

20. Vilka åtgärder planerar du för att förstärka EU:s yttre gränser? Vilken roll kan gränskontrollbyrån spela, och vad anser du om eventuella framtida byråer för att kontrollera havs- och luftgränserna till havs och i luften?

Jag förväntar mig att byrån kommer att bli en hörnsten i en fullständigt integrerad förvaltning av EU-ländernas yttre gränser, och jag skulle vilja betona att byrån i sig syftar till att förbättra och

stärka solidariteten mellan medlemsstaterna och gemenskapen i detta viktiga arbete. I detta sammanhang anser jag att byrån naturligtvis bör utveckla ett samarbete med de nationella myndigheter som ansvarar för säkerhet och gränskontroll. I fråga om eventuella byråer som skall kontrollera gränserna till havs och i luften, vill jag betona att gränskontrollbyrån har behörighet att kontrollera samtliga yttre gränser. Byrån kommer att inrätta ett antal specialiserade kontor som kommer att ansvara för land-, luft- eller havsgränser, som bland annat kommer att ansvara för genomförandet av operativ verksamhet. Därför behövs inga ytterligare byråer för att förvalta havs- och luftgränserna.

Kommissionen vidtar redan nu de åtgärder som krävs för att förbereda byråns genomförandefas, som beräknas kunna inleda sin verksamhet i början av 2005. De första två åren, det vill säga innan den nya budgetplanen träder i kraft 2007, kommer emellertid att bli en ”uppvärmningsperiod” för byrån. Denna period skall utnyttjas för att undersöka nya sätt att förbättra samarbetet i förvaltningen av de yttre gränserna och återvändandet för tredjelandsmedborgare som vistas illegalt i Europeiska unionen. När den nya budgetplanen träder i kraft 2007 inleds en ny fas i utvecklandet av ökad solidaritet och delade bördor på gemenskapsnivå beträffande förvaltning av de yttre gränserna. I detta sammanhang bör en del av de ökade anslagen för rättvisa, frihet och säkerhet användas för att utöka byråns kapacitet och intensifiera dess verksamhet, eftersom detta skulle gynna samtliga medlemsstater. I ett senare skede skulle man kunna undersöka och eventuellt tilldela gränskontrollbyrån nya uppgifter (exempelvis att genomföra utvärderingar av Schengensamarbetet och förvalta storskaliga it-system). I meddelandet av den 14 juli 2004 om budgetplanen för 2007-2013 framgår klart och tydligt att man kommer att undersöka om det vore möjligt att använda gränskontrollbyrån som en samordningspunkt för att garantera samarbetet mellan samtliga huvudorgan med ansvar för gränskontroll.

21. Hur kommer kommissionen att arbeta med medlemsstaterna och antiterrorist-samordnaren, för att se till att EU genomför det man redan sagt sig vilja göra? Vilka åtgärder kommer kommissionen att vidta för att arbeta effektivt för att trygga ett samarbete mellan medlemsstaterna och även mellan EU och tredjeland, inte minst USA? Kommer kommissionen att ta hänsyn till terroristfrågorna i all sin politik och utveckla en samstämmig strategi för att ta itu med denna fråga såväl ur intern som extern synvinkel? Vilka åtgärder tänker du som nominerad kommissionsledamot vidta för att hjälpa dem som drabbats av terrorismen?

Jag kommer att föreslå att kommissionen fortsätter att bidra aktivt till rådets arbete, i nära samarbete med rådets generalsekreterare/den höge representanten för GUSP och rådets antiterrorist-samordnare. Särskild uppmärksamhet bör ägnas genomförandet av de åtgärder som föreskrivs i handlingsplanen för kamp mot terrorism – som innehåller mer än 100 åtgärder – med särskild betoning på finansieringen av terrorism, hanteringen av dess konsekvenser samt skydd för särskilt viktig infrastruktur. Jag har fått veta att de Vries och kommissionens tjänsteavdelningar har kommit överens om praktiska förfarandesätt för att upprätthålla verksamheten under de kommande månaderna. Mitt generaldirektorat samordnar en grupp med ledamöter från olika tjänsteavdelningar, som kommer att lägga fram rapporter om de tre frågorna. Rådet kommer att bidra till att dessa rapporter samlas i en enda rapport som skall

läggas fram vid Europeiska rådets möte i december. På lång sikt bör kommissionen även inrikta sig på att ta itu med de grundläggande orsakerna bakom terrorism.

Mer generellt har kommissionen, för att samordna det interna och externa arbetet, redan inrättat en högnivågrupp som består av kommissionens generaldirektörer och som skall se till att vi för en samstämmig politik. I detta syfte kommer jag att föra ett nära samarbete med kommissionsledamoten med ansvar för yttre förbindelser och andra kolleger. Flera olika mekanismer har utarbetats för att se till att terroristbekämpningsfrågorna integreras fullt ut i EU:s yttre förbindelser. Överenskommelser med tredjeländer utgör ramar för omfattande strategier som kan bidra till att ta itu med de grundläggande orsakerna bakom terrorism. Därför innehåller alla nya överenskommelser terroristbekämpningsklausuler som föreskriver särskilt tekniskt stöd för genomförandet av relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd. Utvecklingsstöd och politisk dialog spelar också en viktig roll.

När det gäller samarbetet med USA vill jag nämna de två överenskommelserna mellan USA och Europol och överenskommelserna mellan EU och USA om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning. I synnerhet de två sistnämnda överenskommelserna är historiska och visar hur stark den transatlantiska solidariteten är, särskilt när det gäller kampen mot terrorism. Ett fortsatt samarbete med USA kommer att garanteras genom de olika dialogerna mellan EU och USA inom ramen för den nya transatlantiska agendan. Den nyligen inledda dialogen mellan EU och USA om gräns- och transportsäkerhet, som leds av bland andra min generaldirektör, är ett utmärkt exempel på ett målinriktat samarbete.

Solidaritet mellan medlemsstaterna bör också omfatta gemensam omvårdnad av våra medborgare som drabbas. Jag välkomnar varmt Europaparlamentets stöd för dem som drabbats av terrorism, i form av en ny budgetpost för genomförandet av ett pilotprojekt. Kommissionen undersöker för närvarande de förslag som lagts fram. Efter terroristattackerna i Madrid uppmanade Europeiska rådet kommissionen att se till att tillgängliga medel i 2004 års budget anslås för katastrofhjälp till de människor som drabbats av terrorism. Jag skall undersöka hur man kan utöka användningen av solidaritetsmekanismen för att kompensera dem som drabbats av terrorism. Europaparlamentet bör informeras regelbundet.

22. Åtar kommissionen sig att utveckla en plan för europeisk säkerhet utifrån nationell säkerhetsplanering samtidigt som de direkta ingripanden begränsas till vad som är absolut nödvändigt både inom institutionerna och vid organ som Europol, Eurojust och den blivande europeiska åklagarmyndigheten? Kommer kommissionen att arbeta för att inrätta nätverk för kommunikation och informationsutbyte för säkerhetssyften (till exempel genom ett europeiskt straffregister) samtidigt som man ser till att ett eventuellt samarbete mellan de olika underrättelsetjänsterna står under Europaparlamentets, de nationella parlamentens och gemenskapsdomarnas demokratiska kontroll? Åtar sig kommissionen att så snart som möjligt få till stånd en rättslig grund och verklig information till eller medverkan av Europaparlamentet, till exempel då man beslutar om forskningsprojekt som gäller säkerhet och som får anslag på flera miljoner euro (såsom 2004 års projekt för förbättrande av den europeiska industrins potential för säkerhetsforskning (PASR))?

Jag håller med om att utvecklandet av en plan för europeisk säkerhet är en tanke som förtjänar uppmärksamhet, särskilt med tanke på uppföljningen efter terrroristattackerna i Madrid tidigare i år. Utvecklandet och genomförandet av en plan för europeisk säkerhet skulle naturligtvis till stor del vara beroende av bidrag från medlemsstaterna. Jag är emellertid övertygad om att utbyte av information om och förståelse för det kriminella hotet på EU-nivå är av central betydelse. Eftersom Europol har en unik möjlighet att kunna analysera information från samtliga 25 medlemsstater har det en avgörande roll i detta sammanhang. Med detta i åtanke kommer en av mina främsta målsättningar att vara att utveckla idén om en underrättelsebaserad brottsbekämpning för att ge rådet möjlighet att fatta sina beslut på grundval av korrekta strategiska och funktionsdugliga utvärderingar som tillhandahålls av Europol. Eurojust har också en viktig roll i detta sammanhang. Däremot har jag inga planer på att ersätta de nationella rättsvårdande organen med vare sig Europol eller Eurojust. Jag anser att de har en viktig, men kompletterande roll.

Ett utökat utbyte av information och underrättelseuppgifter är nödvändigt. Jag tror att medlemsstaternas ovilja att fullt ut utbyta underrättelseuppgifter beror på en brist på ömsesidigt förtroende och avsaknad av en gemensam europeisk bild av ett gemensamt hot. Det behövs en gemensam informationspolitik som garanterar en god balans mellan, å ena sidan, viljan att utöka alla de medel som de rättsvårdande organen behöver för att bekämpa terrorism och grov brottslighet, i visshet om att underrättelseuppgifter kan utbytas i förtroende och, å andra sidan, säkerställandet av det nödvändiga skyddet för uppgifter och grundläggande rättigheter liksom rättslig och parlamentarisk kontroll. Upprätthållandet av en sådan balans kommer att bli en av mina vägledande principer. Samma princip bör ligga till grund för det framtida arbetet beträffande sammankopplingen av kriminalregister och bestämmelser om skydd av personuppgifter inom ramen för det rättsliga samarbetet och polissamarbetet.

Jag anser att Europaparlamentet måste inta sin egen roll på detta område.

Den förberedande åtgärden för säkerhetsforskning (Preparatory Action on Security Research, PASR) som, som ni vet, inte behöver någon rättslig grund, inleddes 2004 och skall enligt

planerna pågå fram till 2006. Åtgärden skall förbereda det gemenskapsfinansierade europeiska programmet för säkerhetsforskning (European Security Research Programme, ESRP) som skall inledas 2007. Den förberedande åtgärden utarbetades efter ett omfattande samråd med berörda parter, bland andra företrädare för Europaparlamentet.

I framtiden bör Europaparlamentet vara mer delaktigt i kontrollen över denna åtgärd. Jag kommer att föra ett nära samarbete med min kollega med ansvar för säkerhetsforskning och jag kommer att förespråka att man införlivar det mer omfattande europeiska programmet för säkerhetsforskning (2007–2013) i det sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (FP7).

23. Åtar du dig att främja stränga regler när det gäller skydd av privatlivet och personuppgifter på alla områden där EU agerar, genom en översyn av de tillvägagångssätt som används med systematisk och oproportionerlig insamling av personuppgifter hos privatpersoner (vilket Europaparlamentet poängterade i sin resolution av den 31 mars 2004)? Kan du lova att så snart som möjligt lägga fram ett förslag till rambeslut med fastställande av regler för skydd av uppgifter inom tredje pelaren, och att föreslå att EU-myndigheten skall bestå av en grupp med nationella myndigheter (som sammanträder på gemenskapsnivå i den grupp som åsyftas i artikel 29 i direktiv 95/46)?

Jag vill skapa en god balans mellan, å ena sidan, legitima krav i fråga om rättsvård och, å andra sidan, skydd för privatlivet, i enlighet med fördragen och EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna. Det finns redan stränga gemenskapskrav för skydd av personers grundläggande rättigheter, i synnerhet deras rätt till privatliv. Kommissionen måste fortsätta att se till att dessa bestämmelser följs på ett korrekt sätt.

Men vi kan inte bortse från att den internationella terrorismen och brottsligheten idag utgör ett hot och en enorm utmaning för säkerheten. I rådets förklaring om terrorism av den 25 mars 2004 begärdes åtgärder för att samla in och underlätta utbyte av information. I det syftet måste man skapa förutsättningar för att relevanta och nödvändiga uppgifter skall kunna göras tillgängliga för EU:s rättsvårdande organ i enlighet med gemensamma bestämmelser, bland annat i fråga om dataskydd.

EU måste främja stabilitet och säkerhet utanför våra gränser. Men både här och i fråga om vår inre politik måste insamlandet av personuppgifter vara proportionerligt och balanserat och ske i enlighet med de nödvändiga säkerhetskraven.

Skydd av personuppgifter under den tredje pelaren ges hög prioritet. Utarbetandet av ett lagstiftningsförslag som fastställer krav i detta hänseende ingår i kommissionens lagstiftnings- och arbetsprogram för 2004. Det finns inte någon allmän regel, eftersom direktiv 95/46/EG inte gäller de offentliga rättsvårdande organens hantering av personuppgifter vid tillämpningen av avdelning VI i EU-fördraget. Istället måste vi grunda oss på de särskilda dataskyddsbestämmelser som gäller för Schengen, Europol, Eurojust och

tullinformationssystemet. Förslag på detta område måste utarbetas i samråd med medlemsstaterna och med Europol och Eurojust.

Inrättandet av en särskild myndighet bör inte blandas ihop med den arbetsgrupp som avses i artikel 29 i direktiv 95/46/EG, och som inte har någon övervakande, utan endast en rådgivande roll. Samarbetet med de nationella myndigheterna bör förbättras.

24. I sin resolution av den 31 mars 2004 om skydd av lufttrafikpassagerares personuppgifter uppmanade parlamentet kommissionen att blockera de initiativ som syftar till att inrätta en centraliserad europeisk förvaltning av lufttrafikpassagerarnas personuppgifter. Därefter beslutade Europaparlamentet att låta domstolen pröva såväl kommissionens beslut som det avtal rådet slutit. I väntan på ett avgörande fortsätter kommissionen dock sina förhandlingar inom Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO). Det verkar således som om man försöker att genom ett multilateralt avtal kringgå det som skulle kunna blockeras inom ramen för ett bilateralt avtal mellan EU och USA. Anser du inte att kommissionen bör skjuta upp förhandlingarna inom ICAO åtminstone till dess att domstolen yttrat sig i de frågor som Europaparlamentet ställt? Anser du inte att det är nödvändigt att respektera principen om lojalt samarbete mellan institutionerna och det förtroendeförhållande som bör finnas mellan parlamentet och kommissionen?

Jag är medveten om att det finns meningsskiljaktigheter mellan å ena sidan parlamentet och å andra sidan kommissionen och rådet när det gäller beslutet om adekvat skydd och det internationella avtalet om överföring av passageraruppgifter till USA. Nu pågår dock en rättslig prövning vid EG-domstolen av såväl beslutet som avtalet. Därför kommer kommissionen naturligtvis inte att ta några initiativ som kan föregripa domstolens avgöranden i dessa mål.

Denna fråga ligger inte direkt inom behörighetsområdet för kommissionsledamoten med ansvar för rättvisa, frihet och säkerhet, men jag anser att kommissionen inte kan fjärma sig från utvecklingen inom andra fora såsom ICAO. EU:s medlemsstater hör till de 188 länder som anslutit sig till ICAO. Det ligger även i Europaparlamentets intresse att EU:s synpunkter försvaras under de pågående diskussionerna inom ICAO.

Tillsammans med de av mina kolleger som ansvarar för transport och den inre marknaden kommer jag dock att försöka se till att kommissionen i sina initiativ eller åtgärder beaktar viktiga allmänna intressen, till exempel behovet av ett skydd mot terrorism och andra allvarliga hot. Jag kommer samtidigt att försöka se till att följderna för passagerarnas rättigheter och lufttrafikföretagen begränsas till ett minimum.

25. Åtar du dig att genom lämpliga initiativ främja en bättre rättskipning på såväl det civilrättsliga området (utöver gränsöverskridande mål) som det straffrättsliga området genom att fastställa minimigarantier för åtalade personer, så att medlemsstaterna inte längre behöver ha några betänkligheter mot att genomföra den europeiska arresteringsordern och andra åtgärder i samband med ömsesidigt erkännande?

Ja. På det civilrättsliga området kan gemenskapen vidta åtgärder som direkt förbättrar medborgarnas vardag. Som jag ser det vilar ansvaret i detta fall ytterst på medlemsstaterna själva, men de nationella rättssystemen fungerar inte, och kan inte fungera, oberoende av varandra i en union utan inre gränser, där människor och kapital kan röra sig fritt över gränserna. För EU består utmaningen i att effektivt sammanlänka de olika rättssystemen, så att de uppfyller mycket höga kvalitetskrav i de situationer då de skall fungera tillsammans. Jag avser att slutföra det pågående arbetet med ömsesidigt erkännande och att utvidga detta samarbete till att omfatta nya områden. Jag kommer även att se till att det s.k. exekvaturförfarandet avskaffas successivt. Dessutom kommer jag att arbeta för att säkerställa ett effektivt verkställande av rättsliga avgöranden.

När det gäller brottmål, och särskilt åtalades rättigheter, lovar jag att fortsätta utforma en politik för att genomföra Europeiska rådets åtagande i Tammerfors om att vidta brottsbekämpande åtgärder ”samtidigt som enskildas (…) frihet och juridiska rättigheter skyddas”. De processrättsliga bestämmelserna måste erbjuda likvärdiga garantier i hela EU så att medlemsstaterna har förtroende för varandras straffrättsliga system, vilket är nödvändigt om rättsakter såsom den europeiska arresteringsordern skall kunna fungera på ett ändamålsenligt sätt. Förhoppningsvis kommer rådet att anta det framlagda förslaget till rambeslut om vissa rättssäkerhetsgarantier i brottmål i Europeiska unionen. I så fall kommer jag sedan att utveckla detta förslag genom att försöka ta fram miniminormer i samband med bevisupptagningen såsom t.ex. rätten att tiga och en gemensam europeisk definition av utevarodomar. Detta arbete är absolut nödvändigt för att främja användningen av ömsesidigt erkännande. Jag rekommenderar att man, när rättsakterna trätt i kraft, företar en grundlig utvärdering för att se till att medlemsstaterna inte bara med en läpparnas bekännelse stöder ett verkligt rättssäkerhetsskydd utan genomför detta fullt ut i praktiken.

26. Hur kommer du att se till att den föreslagna byrån för mänskliga rättigheter effektivt skall kunna kontrollera att alla EU:s medlemsstater tillämpar högsta möjliga människorättsnormer, bland annat misstänktas och tilltalades rättigheter vid brottmålsförfaranden?

Jag tänker göra allt som krävs för att genomföra beslutet om att utöka uppdraget för det europeiska centrumet för övervakning av rasism och främlingsfientlighet. Målsättningen är att centrumet skall bli en byrå för grundläggande rättigheter, i enlighet med det beslut som fattats av medlemsstaternas företrädare i Europeiska rådet.

Jag vet att den nuvarande kommissionen planerar att inleda en offentlig diskussion med alla aktörer som berörs av den framtida byrån. Jag ställer mig helt bakom detta initiativ, som behövs eftersom projektet är både viktigt och känsligt. Den offentliga diskussionen – som också jag

skulle vilja vara djupt delaktig i – kommer att ge den nya kommissionen möjlighet att föreslå vilka uppgifter och ansvarsområden som den nya byrån skall ha. Enligt min uppfattning måste byrån få en framträdande roll i unionen för att främja de grundläggande rättigheterna inom ramen för unionens behörighetsområden. Det får dock inte ske överlappningar med det arbete som redan utförs på ett mycket effektivt sätt av andra institutioner, t.ex. Europarådet. Följande huvudfrågor bör tas upp i diskussionen: byråns oberoende gentemot EU-institutioner, medlemsstater och frivilligorganisationer, tillräckliga resurser i form av budgetmedel och personal, insamling av tillförlitliga och jämförbara uppgifter, en plattform för utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna samt antagande av yttranden för att hjälpa EU-institutionerna och medlemsstaterna – och framför allt den lagstiftande myndigheten – att utöva sina befogenheter.

När det gäller de höga rättssäkerhetsnormer som skall tillförsäkras misstänkta och tilltalade är jag fast besluten att stödja antagandet av kommissionens framlagda förslag till rambeslut om vissa rättssäkerhetsgarantier i brottmål. Detta rambeslut innehåller följande specifika förslag: rätt till rättshjälp, rätt till tolkning och översättning för tilltalade som inte är infödda och rätt till särskilda åtgärder i de fall den tilltalade inte förstår eller kan följa ärendets gång. I förslaget ingår även ett avsnitt om utvärdering och övervakning av efterlevnaden. Genom förslaget blir det dessutom möjligt för medlemsstaterna att upprätthålla en högre skyddsnivå om en sådan redan finns. Det är fortfarande oklart hur denna utvärderings- och övervakningsmekanism skall utformas, men denna fråga skulle kunna tas upp när man diskuterar vilka uppgifter som skall tilldelas den föreslagna byrån för grundläggande rättigheter.

27. Vilka prioriteringar har du när det gäller nya rättsakter grundade på ömsesidigt erkännande? Ömsesidigt erkännande bör baseras på förtroendeskapande åtgärder. Vad planerar du att göra för att förbättra det ömsesidiga förtroendet? Vilken politik kommer du att driva när det gäller att utveckla den rättsliga utbildningen på EU-nivå?

Jag anser att det ”program för ömsesidigt erkännande” som antogs 2000 kommer att vara en hörnsten i EU:s politik under de kommande åren.

För att genomföra detta program på det civilrättsliga området vill jag först och främst avsluta ”Tammerforsagendan” genom att så snart som möjligt lägga fram förslag om underhållsskyldighet och mål om mindre värden. Därefter planerar jag att fullfölja programmet för ömsesidigt erkännande när det gäller arv, testamente och de delar av familjerätten som rör förmögenhet. Jag skulle även vilja utvärdera hur de rättsakter som redan antagits, främst förordningarna Bryssel I och Bryssel II, fungerar. Genom en sådan utvärdering kan man nämligen förbättra dessa rättsakter och förenkla ett successivt avskaffande av det s.k. exekvaturförfarandet. I detta sammanhang kan det vara nödvändigt att ta fram kompletterande åtgärder, såsom vissa processuella minimigarantier, för att förbättra förtroendet mellan medlemsstaterna. Dessutom avser jag att utforska på vilka andra områden, utöver dem som omfattas av programmet för ömsesidigt erkännande, som det behövs gemensamma EU-bestämmelser om ömsesidigt erkännande. Till exempel tror jag att också medborgarna och näringsidkarna skulle tjäna på om det ömsesidiga erkännandet utvidgas till att omfatta privata och offentliga handlingar, så att de kan cirkulera fritt på den inre marknaden

När det gäller brottmål anser jag att programmet för ömsesidigt erkännande bör uppdateras. Under förundersökningsfasen bör de rättsakter som bygger på ömsesidigt erkännande underlätta bevisupptagningen. Efter att rättegången avslutats bör det finnas ett omfattande system för ömsesidigt erkännande av slutgiltiga domar, så att det blir möjligt att verkställa dessa domar över gränserna. Detta system bör även omfatta ett upprättande av ett register över fällande domar och beslut om näringsförbud och andra rättighetsförluster. Dessutom bör man fortsätta arbetet med att skapa en mekanism och kriterier för vilken domstol som skall ha behörighet i brottmål.

Parlamentet gör helt rätt i att se ett samband mellan framstegen med ömsesidigt erkännande och en förstärkning av det ömsesidiga förtroendet. I ett utvidgat EU skall det ömsesidiga förtroendet bygga på förvissningen om att alla EU-medborgare har tillgång till en rättskipning av hög kvalitet. I detta sammanhang är det angeläget att stärka de processuella garantierna och normerna, införa ett system för en objektiv och opartisk utvärdering av rättskipningens kvalitet i brottmål samt förbättra den rättsliga utbildningen. Det är därför vi fullt ut måste använda det ”utbytesprogram för rättsliga myndigheter” som skapades av Europaparlamentet för 2004 och 2005.

28. Hur tänker kommissionen reagera på vissa medlemsstaters uteblivna eller bristfälliga genomförande av rambeslutet om den europeiska arresteringsordern? Kan du lova att kommissionen så snart och så ambitiöst som möjligt kommer att genomföra den tillnärmning av brotts- och straffdefinitioner som nämns i slutsatserna från Tammerfors och i konstitutionsutkastet?

Jag kommer att se till att kommissionen före årsskiftet förelägger Europaparlamentet och rådet en rapport med all tillgänglig information om den europeiska arresteringsordern. Den nuvarande informationen om det praktiska genomförandet av den europeiska arresteringsordern tyder på att det nya systemet fungerar väl och är en klar förbättring jämfört med de tidigare utlämningsförfarandena. Inte desto mindre kan det finnas motstridiga bestämmelser och felaktigheter i tillämpningsföreskrifterna som naturligtvis kommer att påtalas i rapporten.

Om en medlemsstat underlåter att genomföra den europeiska arresteringsordern, eller genomför den på ett bristfälligt sätt, har kommissionen enligt det nuvarande fördraget ingen rätt att inleda ett överträdelseförfarande och att i förekommande fall väcka talan mot medlemsstaten i EG-domstolen.

Om det finns skiljaktiga tolkningar eller tvister mellan medlemsstaterna om rättsakternas tillämpning kan frågan mycket väl tas upp i domstolen om rådet inte kan finna en lösning och om en medlemsstat beslutar att utnyttja denna möjlighet. Det kan även hända att domstolen uppmanas att avge ett förhandsavgörande i ett särskilt mål. Rapporten skulle kunna innehålla ändamålsenlig information i detta avseende.

Sedan Amsterdamfördraget trädde i kraft har det på europeisk nivå antagits ett stort antal lagförslag för att tillnärma brotts- och straffdefinitionerna, eller också har sådana lagförslag lagts fram men ännu inte diskuterats klart i rådet. Detta gäller framför allt merparten av de områden av brottslighet som nämns i slutsatserna från toppmötet i Tammerfors och i utkastet till

konstitutionellt fördrag. Som ett komplement till de framsteg som gjorts behövs mer lagstiftning för att effektivisera kampen mot gränsöverskridande grov brottslighet, särskilt organiserad brottslighet och ekonomisk brottslighet, som bl.a. omfattar finansiering av terrorism och Internetrelaterad brottslighet. Närmare bestämt föreslår jag att man harmoniserar brottsrekvisiten och straffen för förfalskningar, angrepp på informationsinfrastrukturer och olika former av deltagande i brottsorganisationer.

Jag kommer även att vara mycket uppmärksam på reaktionerna på grönboken om påföljder, och kommer att undersöka om det är nödvändigt att harmonisera vissa aspekter av den generella straffrätten för att möjliggöra och underlätta verkställandet av en straffdom i en annan medlemsstat än den där domen avkunnats.

29. Före årsskiftet förväntas Europeiska rådet anta EU:s nya narkotikastrategi (2005-2012). Tror du inte att kommissionen – med stöd av Europaparlamentet och Regionkommittén – kan ha en viktig roll för att se till att EU:s politik kommer närmare medborgarna när det gäller att bekämpa narkotika, som är ett av de största samhällsproblemen? När kommer kommissionen att lägga fram förslaget till första handlingsplan inom den nya strategin? Anser du inte att det är dags att kommissionen anammar en mer öppen och klar inställning till narkotikafrågorna? Vad skulle du i så fall vilja ändra jämfört med den nuvarande situationen?

Jag håller med om att EU-institutionerna har en viktig roll när det gäller att föra EU:s politik närmare medborgarna. Kampen mot droger är en fråga som ligger många varmt om hjärtat. En Eurobarometer-undersökning visade härförleden att 76 % av medborgarna anser att narkotikabekämpningen bör vara en av EU:s högst prioriterade målsättningar.

Jag tänker se till att kommissionen stärker sina insatser på detta område. EU:s nya narkotikastrategi för de kommande åtta åren kommer att antas av Europeiska rådet i december, vilket visar att kampen mot detta samhällsproblem är högt prioriterad. Vi måste dock omsätta vårt engagemang i praktisk handling. Därför bör kommissionen i början av 2005 lägga fram ett förslag till EU:s första narkotikahandlingsplan inom ramen för den nya strategin.

Kommissionen avser att främja dialogen mellan de beslutsfattande organen och det civila samhället, särskilt när det gäller narkotikafrågan. Därför föreslår jag att det i kommissionens arbetsprogram för 2005 finns krav på en dynamisk dialog med det civila samhället om narkotikafrågor.

Jag håller också helt med om att vi måste leva upp till de tydliga förväntningarna genom att se till att narkotikafrågan behandlas på ett mer öppet och kraftfullt sätt. Att samordna narkotikapolitiken – vilket är en fråga som ligger inom mitt fögderi – är enligt min uppfattning en högt prioriterad politisk målsättning av följande skäl:

1. EU-medborgarna och medlemsstaternas regeringar men även tredjeländerna och de internationella organisationerna måste kunna förhandla med en ”enhetlig struktur” inom kommissionen. Därför blir det nog nödvändigt att se över de nuvarande beslutsformerna.

2. Även om EU:s roll i narkotikafrågor består i att komplettera den roll som innehas av medlemsstaterna måste vi ta tillvara alla de möjligheter som fördraget erbjuder för att bekämpa detta samhällsproblem genom att i) skärpa kampen mot narkotikahandeln, ii) fokusera på offren och ge dem bättre möjligheter att återanpassas till samhället och iii) införa en narkotikabekämpningsdimension i EU:s utrikespolitik.

3. Vi måste se till att EU håller fast vid en väl avvägd strategi som även innefattar förebyggande åtgärder, minskning av efterfrågan, riskbegränsning och behandling samt säkerhetsfrågor.

Som kommissionsledamot med ansvar för rättvisa, frihet och säkerhet kommer jag därför – tillsammans med de av mina kolleger som är ansvariga för andra narkotikarelaterade politikområden – att försöka förbättra kommissionens samordning av narkotikapolitiken och ge den en profil som motsvarar både effektivitetskriterierna och allmänhetens förväntningar.

30. Vilka åtgärder tänker du vidta för att se till att uppbyggnaden av området med frihet, säkerhet och rättvisa inte påverkas av särskilda situationer i vissa medlemsstater, att Schengenbestämmelserna (som nu är i kraft i 22 medlemsstater) blir allmän regel i unionen och att ett närmare samarbete kan utvecklas om några medlemsstater förhindrar att man antar bestämmelser som innebär ett bättre skydd av de grundläggande rättigheterna?

Artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen skall – liksom stadgan om de grundläggande rättigheterna, som nu införlivats i konstitutionsutkastet – tillämpas i alla situationer när medlemsstaterna agerar inom ramen för EU-samarbetet. Detta gäller även när medlemsstaterna beslutar att införa ett närmare samarbete.

På längre sikt är det min målsättning att de gemensamma reglerna skall användas i samtliga medlemsstater, inom ett område med rättvisa, frihet och säkerhet, och att den nuvarande situationen med ”variabel geometri” successivt skall avskaffas. Jag medger dock att det i vissa fall kan vara nödvändigt att satsa på ett närmare samarbete för att EU inte skall hindras från att göra framsteg när en minoritet av medlemsstaterna inte delar det mål som skall uppnås. Schengensamarbetet, som är en *sui generis*-form av närmare samarbete, är ett praktexempel på detta: trots att inte alla medlemsstater slöt upp bakom målsättningen att avskaffa de interna gränskontrollerna var det möjligt att skapa ett område med fri rörlighet för personer och att utveckla alla parallella ”uppföljningsåtgärder”, t.ex. en gemensam viseringspolitik, ett gemensamt system för kontroll av de yttre gränserna och ett närmare polissamarbete och rättsligt samarbete mellan medlemsstaterna. Alla de tio nya medlemsstaterna har godtagit reglerna och normerna inom Schengensamarbetet, även om de har rätt att genomföra Schengenregelverket successivt för att se att alla nödvändiga juridiska, tekniska, administrativa och praktiska åtgärder är på plats.

31. <u>Vilka åtgärder tänker du, i samband med översynen av budgetplanen för 2007-2013, då en särskild rubrik för ”medborgarskap. frihet, säkerhet och rättvisa” införs, vidta för att se till att de budgetresurser som tilldelas området med frihet, säkerhet och rättvisa gör det möjligt att uppnå de politiska mål som fastställs inom ramen för det kommande Tammerfors II-programmet, och dessutom att dessa resurser förvaltas på ett effektivt och öppet sätt?</u>

Om man studerar hur gemenskapsbudgeten har utvecklats på senare år framstår det klart att genomförandet av Tammerforsprogrammet har åtföljts av en snabb tillväxt av antalet finansiella program, pilotprojekt och förberedande åtgärder. Den nya budgetplanen ger en möjlighet att förenkla och rationalisera dessa instrument, vilket verkligen är önskvärt eftersom det innebär större öppenhet.

Jag delar den nuvarande kommissionens uppfattning om att unionsmedborgarskapet måste bli ett av EU:s högst prioriterade politiska mål under de kommande åren. Jag instämmer helt i att ”EU-medborgarskap måste ge konkreta rättigheter och skyldigheter, framför allt frihet, rättvisa och säkerhet. (…) Frihet, säkerhet och rättvisa är centrala värden som tillhör de viktigaste delarna av den europeiska samhällsmodellen.”

Genom att man förenklar och rationaliserar det nuvarande systemet kommer öppenheten att öka, eftersom programmens potentiella ”kunder” direkt kan se vilken övergripande EU-målsättning som deras deltagande bidrar till. Enligt min uppfattning bör de nya finansiella instrumenten i största möjliga utsträckning ha liknande gemensamma leverans-, förvaltnings- och genomförandemekanismer.

Syftet med det nya systemet bör vara att göra programmen mer effektiva såsom politiska instrument, och att bidra till att man kan dra politiska lärdomar med hjälp av lämpliga tillsyns- och utvärderingssystem. Samtidigt bör systemet även innehålla garantier för en större flexibilitet vid tilldelningen av resurser till olika åtgärder inom samma politikområde, så att man snabbt kan reagera på oförutsedda händelser.

Slutligen kan jag lova att jag kommer att se till att den ekonomiska förvaltningen inom de olika avdelningarna blir föremål för en lämplig tillsyn. Jag kommer att uppmana mina avdelningar att med jämna mellanrum rapportera till mig om de finansiella flödena, revisionsresultaten, eventuella anklagelser om oegentligheter och alla Europaparlamentets kommentarer om den ekonomiska förvaltningen.

32. <u>Vilka åtgärder tänker du, efter antagandet av Daphne II-programmet (2004–2008), vidta för att fortsätta att bekämpa handel med kvinnor och barn i EU?</u>

Kommissionen erkände tidigt vikten av detta problem och har haft en aktiv roll när det gäller att bekämpa handel med människor genom

- meddelanden från 1996, 1998 och 2000,

- förslag till rättsakter, t.ex. om straff för människohandel och om tillfälliga uppehållstillstånd till offer för människohandel som samarbetar med de behöriga myndigheterna,
- stöd till ett utbyte av bästa praxis mellan experter t.ex. genom seminarier som finansieras inom ramen för program som Agis och Daphne och genom inrättande av en expertgrupp för människohandel.

Att förebygga människohandel, skydda offren och effektivt åtala och bestraffa människosmugglarna är de tre centrala inslagen i kommissionens helhetsstrategi för att bekämpa människohandel. I strategin förutsätts att det finns samarbete och samordning mellan offentliga myndigheter och frivilligorganisationer. Frågan om människohandel är och förblir en integrerad del av kommissionens dialog med tredjeländer.

Kommissionen kommer att fullfölja och stärka sina insatser, främst genom att utvärdera genomförandet av rambeslutet av den 19 juli 2002 om åtgärder för att bekämpa människohandel, genom att utsända en rapport från expertgruppen och genom att förelägga rådet resultaten från Childoscopes undersökning om det civila samhällets insatser för att hitta saknade och sexuellt utnyttjade barn. År 2005 kommer det att läggas fram ett meddelande om utvärdering av de framsteg som gjorts i kampen mot detta samhällsproblem. Meddelandet kommer att innehålla förslag om vilka ytterligare åtgärder som behövs.

Frågor från parlamentsutskottet JURI

1. Avser du att främja harmonisering av privaträtten på områden som är förbundna med marknadsintegreringen, såsom handels- och avtalsrätten?

Jag kommer att arbeta för att skapa ett europeiskt område för privaträttslig rättvisa. Detta område skall framför allt bygga på principen om ömsesidigt erkännande, vilken fastställdes av Europeiska rådet i Tammerfors och även ingår i det ”program för ömsesidigt erkännande” som antogs 2000. Jag anser därför att ett ömsesidigt erkännande av rättsliga avgöranden i EU först och främst skall genomföras genom att det antas harmoniserade bestämmelser om domstolsbehörighet på ett ökande antal områden samt harmoniserade bestämmelser om lagkonflikter. Även om ömsesidigt erkännande är ett mål som prioriteras mycket högt utesluter denna prioritering inte att det kan bli nödvändigt att harmonisera privaträtten för att förbättra ett ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaternas rättssystem. Dessutom kan det eventuellt bli nödvändigt att skapa garantier för att ett visst antal processuella miniminormer efterlevs eller harmoniseras. Detta anges för övrigt i programmet för ömsesidigt erkännande.

Under alla omständigheter vill jag poängtera att det, när det gäller handels- och avtalsrätten, finns ett antal rättsakter som skapar en viss harmonisering på vissa områden, t.ex. konsument- och försäkringslagstiftningen. Dessa åtgärder främjar inte bara en fortsatt marknadsintegrering utan förbättrar även det ömsesidiga förtroendet mellan rättssystemen i Europa. Därför lovar jag att i nära samarbete med mina kolleger i kommissionskollegiet se till att harmoniseringen av den materiella civilrätten inom deras respektive ansvarsområden bidrar till att främja dessa målsättningar.

2. Vilka anser du vara de begränsningar som subsidiaritetsprincipen innebär för det civilrättsliga området? Skulle du kunna tänka dig gemenskapsregler för avtalsförpliktelser och utomobligatoriska förpliktelser?

Det är svårt att rent abstrakt bedöma vilka konsekvenser subsidiaritetsprincipen har för gemenskapens åtgärder, inte bara när det gäller civilrätten utan även på andra rättsområden. Jag anser att efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen måste utvärderas för varje enskild åtgärd som föreslås på EU-nivå med hänsyn till syftena med den aktuella åtgärden. Jag tycker i detta sammanhang att det är mycket glädjande att man i den kommande konstitutionen ger de nationella parlamenten en mer framträdande roll.

På längre sikt skulle det vara intressant med gemenskapsregler för avtalsförpliktelser och utomobligatoriska förpliktelser, men vi måste ta ett steg i taget. Det har lanserats en handlingsplan för en europeisk avtalsrätt. Jag är helt övertygad om att det kommande arbetet för att skapa en ”gemensam referensram” måste genomföras i nära samarbete med de olika berörda parterna och inte som en rent akademisk exercis. Dessutom måste utformningen av alla framtida åtgärder vara förenlig med subsidiaritetsprincipen.

Under alla omständigheter ämnar jag fortsätta harmoniseringen av bestämmelserna om lagkonflikter i samband med avtalsförpliktelser och utomobligatoriska förpliktelser genom att

arbeta för att det förslag till förordning som går under benämningen ”Rom II” antas, och genom att göra en lämplig uppföljning av grönboken om omvandling av 1980 års Romkonvention om tillämplig lag för avtalsförpliktelser till ett gemenskapsinstrument och dess revidering i samband därmed (”Rom I”). Jag är säker på att förekomsten av harmoniserade lagkonfliktbestämmelser kommer att utgöra ett viktigt steg mot att skapa ett verkligt europeiskt civilrättsligt område. Jag är övertygad om att detta mål kan uppnås på kort sikt.

3. Vilka ytterligare åtgärder kommer du att vidta för att förbättra och vidareutveckla de europeiska rättsliga och utomrättsliga nätverken? Vore det ändamålsenligt att ge utbildningen av advokater och domare en mer europeisk dimension? Om så är fallet, på vilket sätt?

År 2001 inrättades ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område. Detta nätverk bidrar i hög grad till att förstärka det rättsliga samarbetet, främja medborgarnas tillgång till domstolar och säkerställa en effektiv tillämpning av gemenskapsrätten. Det europeiska civilrättsliga nätverket kan dock inte uppnå sina mål såvida inte de kontaktpunkter som utsetts av medlemsstaterna och medlemsstaternas egna myndigheter deltar aktivt i arbetet. Jag skulle vilja förbättra detta nätverk under de kommande åren genom att konsolidera dess verksamhet och utveckla dess förbindelser med andra europeiska nätverk (t.ex. det europeiska utomrättsliga nätverket för tvistlösning över gränserna, EEJ-NET). Därför kommer jag att uppmuntra medlemsstaterna att tillhandahålla lämpliga resurser till nätverket på ett nationellt plan.

När det gäller rättskipning i brottmål har det europeiska rättsliga nätverket gynnats av att dess sekretariat och budget integrerats i Eurojust. Jag ser gärna att detta samarbete förstärks ytterligare.

När det gäller utbildning av advokater och domare finns det flera gemenskapsprogram (ramprogrammet om civilrättsligt samarbete, Agis) som redan stöder sådan verksamhet. Jag anser framför allt att det är mycket viktigt att främja ett utbyte mellan domare och åklagare inom EU för att utveckla ett ömsesidigt förtroende, förbättra kännedomen om EU:s rättsakter, se till att dessa rättsakter genomförs på rätt sätt i medlemsstaterna och upprätta regelbundna kontakter mellan de tjänstemän som är ansvariga för de juridiska utbildningsinstitutionerna i medlemsstaterna och kandidatländerna. Jag vill gärna bygga ut det ”utbytesprogram för rättsliga myndigheter” som skapats av Europaparlamentet genom att försöka skapa en permanent struktur för utbyte och utbildning av domare.

4. På vilket sätt kan egentligen en harmonisering av processrätten i gränsöverskridande brottmål gynna enskilda och företag? Är de åtgärder som hittills vidtagits på detta område tillräckliga?

Jag anser att en viss harmonisering av processrätten innebär flera fördelar för enskilda och företag: lättare tillgång till domstolar, enklare och effektivare förfaranden och bättre garantier för parternas rättigheter, vilket även främjar ett ömsesidigt erkännande av slutgiltiga domar. Idag måste till exempel ett företag som har gäldenärer i flera länder använda olika förfaranden för att inkassera pengarna i varje enskilt land, vilket bland annat innebär att de måste hantera olika

blanketter, olika tidsfrister, olika rutiner, osv. Jag stöder förslaget till förordning om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande. Vad som är intressant är att förslaget inte är oförenligt med de gällande processrättsliga bestämmelserna utan skapar ett nytt frivilligt förfarande som kan användas av fordringsägarna. Det är sedan deras sak att fritt bestämma, i varje enskilt fall, om de vill använda det nationella eller det europeiska förfarandet.

Jag är helt övertygad om att harmoniseringen måste genomföras med respekt för de nationella traditionerna, att den måste begränsas till vad som är nödvändigt och att den endast skall genomföras i ärenden med ”gränsöverskridande följder”. Detta innebär inte att jag tycker att harmoniseringen bör begränsas till s.k. ”gränsöverskridande ärenden”. Till exempel bör vi inte förbjuda företag som är etablerade i en medlemsstat att gentemot gäldenärer i samma medlemsstat tillämpa ett europeiskt förfarande som är tillgängligt för deras internationella konkurrenter. Detta skulle nämligen vara oförenligt med syftet med att skapa ett enda rättsligt område för alla och skulle kunna leda till anmälningar om diskriminering. Detsamma gäller all framtida EU-lagstiftning som syftar till att fastställa processuella minimigarantier för att främja ett ömsesidigt erkännande: i en sådan lagstiftning kan man per definition inte göra åtskillnad mellan ”interna” och ”gränsöverskridande” ärenden.

Kvaliteten på den europeiska lagstiftningen avgör vilka fördelar som kan uppnås genom en harmonisering. Jag har höga ambitioner på detta område och räknar med Europaparlamentets stöd.

5. Hur ser du i samband med internationell privaträtt på de framtida relationerna till Haagkonventionen och på möjligheterna till en mer aktiv roll för Europaparlamentet? Anser du att det finns några svårigheter att få principen om ursprungsland att överensstämma med internationell privaträtt? Vilka åtgärder skulle du eventuellt vidta internationellt i syfte att garantera en enhetlig tillämpning av de lagar som gäller för transaktioner via Internet?

Jag anser att Haagkonventionen för internationell privaträtt är ett av de bästa forumen för att – på ett konsekvent, organiserat och multilateralt sätt – utveckla EU:s förbindelser med tredjeländer på området för civil- och handelsrättsligt samarbete. Därför kommer jag att arbeta hårt för att föra i hamn de pågående förhandlingarna om gemenskapens anslutning till denna organisation. Jag kommer också att göra mitt bästa för att, inom ramen för fördraget, ta hänsyn till Europaparlamentets legitima intressen i samband med de olika förhandlingarna inom Haagkonventionerna.

Jag tror att internationell privaträtt och principen om ursprungsland kompletterar varandra. Bestämmelser om lagkonflikter (vare sig de ingår i nationella lagar, gemenskapsrätten eller internationella fördrag) har till mål att fastställa vilken lag som skall tillämpas i en given internationell situation. Kriterierna för att göra detta val har inte så mycket att göra med de olika lagarnas innehåll, utan snarare med förbindelserna mellan dessa lagar och den aktuella situationen. Principen om ursprungsland är mycket viktig. Inom gemenskapen innebär denna princip att tillämpningen av en medlemsstats lag gentemot företag som är etablerade i en annan

medlemsstat inte får medföra ett oacceptabelt åsidosättande av principen om fri rörlighet för varor och tjänster.

Det pågår diskussioner i olika internationella fora om vilken lag som skall tillämpas på transaktioner som utförs via Internet. Diskussionerna är mycket komplicerade eftersom hänsyn måste tas till de olika intressen som står på spel och till de olika nationella traditionerna. Jag ser fram emot att bidra aktivt till dessa diskussioner för att hitta lämpliga lösningar som kan fungera på ett globalt plan.

6. Vilka åtgärder avser du att vidta för att se till att medlemsstaterna till fullo införlivar och på ett korrekt sätt tillämpar gemenskapsrätten? Kommer du att kräva sanktioner i enlighet med artikel 228, särskilt i form av överträdelseförfaranden inför EG-domstolen? Finns det alternativa mekanismer för att uppnå samma resultat?

Ansvaret för att genomföra gemenskapsrätten, såväl fördraget som sekundärrätten (förordningar, direktiv och beslut), vilar ytterst på medlemsstaterna. Det är dock viktigt att kommissionen och medlemsstaterna samarbetar när det gäller att effektivt övervaka tillämpningen av gemenskapsrätten.

Jag kommer att anstränga mig för att samla in tillförlitlig information från medlemsstaterna om vilka bestämmelser de har antagit för att genomföra dessa rättsakter. Jag kommer att kräva att man genomför en grundlig analys för att påvisa eventuella brister och jag kommer inte att dra mig för att avslöja dem. Enligt det nuvarande regelverket skall artikel 226 i EG-fördraget inte gälla för frågor som faller under avdelning VI i EU-fördraget. Dessutom är kontrollmöjligheterna begränsade.

Jag ämnar därför förbättra dels de förebyggande åtgärderna för att se till att gemenskapsrätten efterlevs och dels verktygen och förfarandena för att övervaka en korrekt tillämpning av gemenskapsrätten.

Jag avser att utveckla dessa metoder och att se till att de tillämpas på alla de områden av gemenskapsrätten som hör till mitt ansvarsområde, förutsatt att de kan bidra till att förbättra övervakningen under det förebyggande arbetet. Flera olika metoder kan användas. Bland annat kan man publicera tolkningsmeddelanden om särskilda områden inom gemenskapsrätten (såväl fördraget som sekundärrätten) och använda expertkommittéer och expertnätverk för att bistå kommissionen. Dessutom kan man inrätta tillfälliga expertgrupper inom vissa specialområden för att utbyta information och god praxis mellan medlemsstaterna.

Jag kommer dock att se till att det sker en systematisk och grundlig övervakning av att de antagna rättsakterna genomförs på rätt sätt, och att kommissionens rapport, som utarbetas på grundval av de tillgängliga uppgifterna, samt de tillhörande slutsatserna ställs till parlamentets förfogande. Dessa rapporter har politiska konsekvenser och i känsliga frågor som t.ex. genomförandet av den europeiska arresteringsordern kommer de sannolikt att diskuteras i breda kretsar.

Uppföljningen av misstänkta överträdelser av gemenskapsrätten genomförs i flera etapper genom det överträdelseförfarande som avses i artiklarna 226 och 228 i fördraget. Dessa förfaranden används för att räta ut frågetecknen kring tolkningen av gemenskapsrätten, se till att överträdelser upphör och sörja för att gemenskapens rättssystem fungerar på ett korrekt sätt.
Det finns en rad etapper som leder till ett avgörande av EG-domstolen i ett överträdelsefall enligt artikel 226 i fördraget. Därför måste varje medlemsstat som underlåter att utan dröjsmål rätta sig efter EG-domstolens avgörande anses skyldig till en synnerligen allvarlig överträdelse av gemenskapsrätten. Det får inte råda något tvivel om att kommissionen i dessa fall kommer att tillämpa artikel 228, som kan leda till en förnyad hänvisning till EG-domstolen och till att sanktioner utdöms.

Som jag redan nämnt är huvudsyftet med överträdelseförfarandet att se till att medlemsstaterna efterlever gemenskapsrätten, så att EU:s medborgare och näringsliv fullt ut kan åtnjuta sina rättigheter.

Ibland kan detta effektivt ordnas genom mekanismer som kompletterar eller ersätter formella överträdelseförfaranden.

Följande kompletterande mekanismer kan nämnas:

1- Vid många och upprepade överträdelser av EG-lagstiftningen inom ett visst område har förhandlingar med den berörda medlemsstaten ibland visat sig effektivare än ett överträdelseförfarande.

2- De s.k. paketmötena, som utgör en permanent metod för dialog och samarbete mellan kommissionen och medlemsstaternas myndigheter för att gå igenom en samling ärenden och söka en uppgörelse i godo.

3- Vid tillämpningen av direktiv som skapar rättigheter för stora grupper medborgare och som kräver handläggning av och konkreta lösningar i enskilda fall kan för ändamålet inrättade kontaktpunkter vara effektiva.

4- Slutligen kan inrättandet av oberoende specialiserade myndigheter i medlemsstaterna i vissa fall bidra till att underlätta kommissionens uppgift som fördragets väktare.

7. Vilka konkreta åtgärder avser du att vidta för att se till att medlemsstaterna införlivar gemenskapens bestämmelser i tid? Föreställ dig en situation där flera medlemsstater, däribland din egen, inte har genomfört ett viktigt liberaliseringsdirektiv. Rättsakten är impopulär i vissa läger och det skall snart hållas lokala val. Parlamentet utövar påtryckningar för att ett överträdelseförfarande skall inledas och rättstjänsten ligger i startgroparna. Ministern ringer dig hemifrån. Vad säger du honom? Och vad säger du till parlamentet?

Det är angeläget att gemenskapspolitiken verkligen efterlevs och har önskad effekt, vilket skapar ett större förtroende från allmänhetens sida. Därför måste institutionerna se till att det finns en effektiv övervakning av tillämpningen av gemenskapsrätten. Detta övervakningsuppdrag har tilldelats kommissionen i dess exklusiva roll som ”fördragets väktare”.

Kommissionen har redan, genom underrättelserna om nationella genomförandeåtgärder, ett förenklat och påskyndat förfarande för att följa upp de ursprungliga villkoren för det nationella genomförandet. Detta förfarande innebär att det sker en automatisk översyn av vad medlemsstaterna har gjort och en mycket snabb uppföljning. Förfarandet har hittills fungerat effektivt och kommer att fortsätta att användas för att säkerställa en grundlig uppföljning av försenade underrättelser.

Kommissionen har redan vidtagit en rad åtgärder för att förbättra genomförandet av direktiven. Kommissionen bör tillämpa dessa åtgärder aktivt och förbättra dem för att uppnå bästa tänkbara resultat.

Om det genomförts diskussioner med en medlemsstat och det gjorts många konstruktiva försök att förbättra genomförandet och den berörda medlemsstaten ändå inte kan finna en lösning som överensstämmer med gemenskapsrätten måste kommissionen vidta de åtgärder som fastställs i fördraget. Förfarandet är naturligtvis ganska utdraget och medlemsstaterna har många möjligheter att försvara sig.

Om en minister i en prekär politisk situation ringer den ansvarige kommissionsledamoten måste kommissionsledamoten lyssna på honom. Antingen föreligger det nya sakförhållanden som ändrar den tidigare situationen eller också har kommissionsledamoten ingen anledning att ändra sin ståndpunkt utan kommer därför att fortsätta arbetet i överensstämmelse med fördragets bestämmelser. EU-systemet bygger på rättsstatsprincipen, vilket ingen minister kan kringgå. Parlamentet bör informeras i enlighet med gällande lagstiftning och med ramavtalet om uppföljningen av förfarandet. I en situation av detta slag är det viktigt att se till att reglerna iakttas och att kommissionen inte dras in i en valkampanj.

8. Hur kommer du att göra det lättare för parlamentet att utöva sin rättighet att kontrollera kommissionens genomförandebefogenheter (kommittéförfarandet)? Är du beredd att ge parlamentet samma behandling och samma tillgång till information som rådet? Tror du det är möjligt att föregripa konstitutionens bestämmelser i denna fråga?

Jag håller med om att öppenhet är en förutsättning för att ansvar skall kunna utkrävas. Särskilt när det gäller arbetet i de kommittéer som tillsätts genom det s.k. kommittéförfarandet vill jag uppmärksamma parlamentet på att kommissionen redan i rådets beslut 1999/468/EG åläggs att säkerställa ambitiösa åtgärder som främjar öppenhet, t.ex. att offentliggöra förteckningen över alla de befintliga kommittéerna och en årlig rapport om kommittéernas arbete.

Utöver dessa åtgärder för att skapa insyn för den breda allmänheten innehåller rådets beslut också ett system för skyddad information till Europaparlamentet, vilket förtydligas i ramavtalet mellan Europaparlamentet och kommissionen. Denna bestämmelse gör det möjligt för Europaparlamentet att informeras om arbetet i de kommittéer som tillsätts genom kommittéförfarandet. Parlamentet får även möjlighet att utöva sina rättigheter att kontrollera genomförandeåtgärderna för lagstiftning som antagits enligt medbeslutandeförfarandet. Jag bör tillägga att kommissionen 2003 skapade ett offentligt register över alla de handlingar inom

kommittéförfarandet som översänts av kommissionen till Europaparlamentet. Detta register möjliggör även en direkt tillgång för allmänheten till många av dessa handlingar.

I konstitutionen förtydligas den rättsliga ramen för kommissionens genomförandebefogenheter genom att åtskillnad görs mellan å ena sidan delegerade förordningar, som kommissionen kan använda för att komplettera eller ändra vissa ”icke väsentliga” delar av lagar och ramlagar (där Europaparlamentet och rådet står på jämställd fot; se artikel I-36), och å andra sidan verkliga genomförandeakter (för vilka bestämmelserna och de allmänna principerna fastställs genom lag, dvs. med medbeslutande; se artikel I-37). Konstitutionen tillför dock inte något nytt när det gäller insyn i kommissionens utövande av dessa befogenheter.

9. Hur energiskt avser du att ta itu med skyldigheterna enligt det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning för att upphäva föråldrade lagar och förenkla komplicerade rättsakter? Kommer särskild uppmärksamhet att ägnas denna fråga i samband med en mer omfattande konsekvensbedömning?

Redan 2002 lanserade kommissionen en bred handlingsplan för bättre lagstiftning som fungerar som bakgrund och grundval för kommissionens bidrag till genomförandet av det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning.

Jag stöder fullt ut den nuvarande kommissionens målsättning att förbättra lagstiftningen och kommer absolut att arbeta för att fullfölja detta viktiga arbete inom den nya kommissionen för att se till att de nya lagarna inte blir alltför komplicerade, för att upphäva föråldrade lagar och för att förenkla de lagar som redan finns.

Det var ganska nyligen som gemenskapsbestämmelser upprättades på området för inrikes och rättsliga frågor. Därför kommer jag nog att fokusera på att alla nya lagar skall vara enkla och av god kvalitet.

Kommissionens tillgång till integrerade och sektorsövergripnade konsekvensanalyser av politiska förslag är av stor betydelse när det gäller att uppfylla min målsättning om att säkerställa en enkel lagstiftning av hög kvalitet på området för rättsliga och inrikes frågor.

10. Kommissionen förbereder de kommande riktlinjerna för ett nytt program för perioden 2004–2009 för att utveckla Europeiska unionen till ett gemensamt område med frihet, säkerhet och rättvisa. Vilka prioriterade målsättningar har du på det civil- och processrättsliga området?

Det är nödvändigt att se till att det sker ett fullständigt och korrekt genomförande av de gemenskapslagar som redan antagits, och jag avser att ägna den uppmärksamhet som krävs för denna uppgift. Dessutom kommer jag att ta tillvara alla de möjligheter som erbjuds av det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område för att främja en reell och praktisk tillämpning av gemenskapens rättsakter. Det är visserligen angeläget att framhålla vikten av

genomförandet, men detta får inte försena antagandet av nya rättsakter, vilket kommissionen för övrigt underströk i sitt meddelande från juni 2004.

Jag kommer därför att driva vidare de återstående frågorna i Tammerforsuppdraget och att arbeta för att programmet för ömsesidigt erkännande skall genomföras fullt ut (särskilt på de områden där det inte finns några bestämmelser om europeiskt ömsesidigt erkännande). Jag kommer också att uppmärksamma andra områden än dem som omfattas av programmet för ömsesidigt erkännande. Till exempel anser jag att medborgarna och näringsidkarna inte bara behöver ökat ömsesidigt erkännande av rättsliga avgöranden. På ett område utan inre gränser bör privata och offentliga handlingar kunna cirkulera så fritt som möjligt och administrativa formaliteter som begränsar den fria rörligheten för handlingar bör avskaffas eller reduceras till ett absolut minimum. Jag kommer envetet att sträva efter att säkerställa en effektivare efterlevnad av EU:s rättsliga avgöranden, något som varit ”Akilleshälen” för det gemensamma civilrättsliga området. Det säger sig självt att jag kommer att se till att all vidareutveckling av lagstiftningen sker i överensstämmelse med medlemsstaternas juridiska och rättsliga traditioner, och att utvecklingsförslag läggs fram efter omfattande samråd med alla berörda parter.

11. Haagkonferensen för internationell privaträtt befinner sig i slutskedet av sitt arbete med att utforma en konvention om avtal om exklusiv behörighet (”konventionen”) för transaktioner mellan företag (B2B). Kommissionen deltar i förhandlingarna om konventionen för EU:s räkning. Kommissionen har samtidigt inlett ett offentligt samråd i detta ärende. Vad anser du om resultatet av förhandlingarna? Tycker du att EU skall ansluta sig till konventionen?

När man läser det aktuella samrådsdokumentet inser man komplexiteten i förslaget till konvention om avtal om exklusiv behörighet och svårigheten i de pågående förhandlingarna. Syftet med det offentliga samrådet är att ge kommissionen inblick i de frågor som intresserar det europeiska näringslivet och andra berörda parter och att göra det möjligt för kommissionen att bättre bedöma konsekvenserna av de olika lösningar som behandlas under förhandlingarna. Jag är övertygad om att en skickligt utformad konvention verkligen skulle kunna vara till gagn för den internationella handeln och det europeiska näringslivet. Allt beror dock på resultatet från förhandlingarna: om vi lyckas skapa en väl avvägd konvention som skyddar det europeiska näringslivets intressen kommer jag självfallet att arbeta för att gemenskapen ansluter sig till den. Under alla omständigheter anser jag konventionen är så viktig att det – när förhandlingarna avslutats – bör genomföras en lämplig konsekvensbedömning på grundval av den slutliga texten innan kommissionen föreslår att rådet skall underteckna eller ansluta sig till konventionen.

12. Skyddet av medborgarnas rättigheter är en hörnsten i vårt demokratiska system, som baserar sig på rättsstatsprincipen. Genom den stadga om de grundläggande rättigheterna som ingår i konstitutionsfördraget och EU:s rättssystem ges medborgarna ett extra skydd, även mot sin egen medlemsstat. Skyddet gäller medborgarna i deras egenskap av konsumenter, arbetstagare, pensionärer, patienter, studenter, tjänstemän, men även i deras egenskap av unionsmedborgare, gentemot EU-administrationen och dess anställda. Vilka är dina prioriteringar i fråga om medborgarnas rättsliga skydd och rätt till domstolsprövning?

Jag håller helt med om att det är angeläget att skydda medborgarnas rättigheter, som bör omfattas av ett effektivt skydd i varje medlemsstats rättssystem.

I detta sammanhang anser jag att det bör vara en generellt prioriterad målsättning att skapa en bättre och effektivare rättskipning. Därför kommer jag att stödja och bidra till arbetet i den europeiska kommissionen för en effektiv rättskipning (”CEPEJ”), som sorterar under Europarådet. Inom ramen för unionens behörighet kommer vi säkert att uppmanas att överväga många aspekter som rör en effektiv rättskipning (minskning av domstolarnas handläggningstider, effektivt genomförande av rättsliga avgöranden, osv.).

Jag anser även att medborgarnas rättsliga skydd bör omfatta en reell tillgång till domstolar, i enlighet med den definition som gjorts av människorättsdomstolen i Strasbourg. Jag är självfallet beredd att arbeta för att uppnå detta mål inom ramen för EU, och jag har för avsikt att tillförsäkra rättigheter som inte är teoretiska eller skenbara, utan praktiska och reella. I detta sammanhang anser jag att direktiven om rättshjälp och ersättning till brottsoffer belyser EU:s målsättning att förbättra medborgarnas rättssäkerhet. Jag har för avsikt att se till att dessa direktiv efterlevs på rätt sätt av medlemsstaterna och kommer, vid behov, att komplettera denna regelsamling genom att anta nya åtgärder i samma syfte.

13. Den 28 april 2004 lade kommissionen fram ett förslag till rambeslut om vissa rättssäkerhetsgarantier för misstänkta och tilltalade i brottmål i Europeiska unionen. Håller du med om att detta är en viktig prioritering för EU för att kunna skapa ett gemensamt förtroende, med tanke på att vissa rättsakter som har ett stort inflytande på de grundläggande rättigheterna, som till exempel den europeiska arresteringsordern, redan är i kraft? Vad har du för strategi för att skapa förutsättningar för att rambeslutet om rättssäkerhetsgarantier skall kunna antas så snart som möjligt?

Jag håller helt med om att det är mycket viktigt att vidta en åtgärd som skyddar den tilltalades rättigheter och som främjar det ömsesidiga förtroendet. I Tammerfors planerades att man skulle vidta en åtgärd som skyddar de enskildas rättigheter vid sidan av den europeiska arresteringsordern och andra initiativ för att underlätta åtal. Detta förslag är inte en reaktion på dessa initiativ utan snarare en pendang till dem. Förslaget till rambeslut om vissa processrättsliga rättigheter kommer att leda till att alla åtgärder om ömsesidigt erkännande på det straffrättsliga

området fungerar bättre eftersom medlemsstaterna kommer att bli mer villiga att acceptera att andra medlemsstater erbjuder ett lämpligt rättssäkerhetsskydd. Det är viktigt att de som arbetar på detta område med rättsakter om ömsesidigt erkännande, såsom den europeiska arresteringsordern, har förtroende för de system som finns hos andra rättsliga myndigheter och polismyndigheter inom EU eftersom detta förtroende behövs för att vardagsarbetet skall fungera på ett smidigt sätt.

Jag kommer att göra mitt bästa för att förslaget till rambeslut skall antas av rådet och genomföras i medlemsstaterna så snart som möjligt. Frågan är om det blir möjligt för rådet att komma fram till ett enhälligt beslut. Vissa medlemsstater var tidigare något skeptiska. Min företrädare, kommissionsledamot Vitorino, hörde medlemsstaternas företrädare när den grönbok om processrättsligt skydd som föregick denna åtgärd diskuterades vid RIF-rådets informella möte i Veria i mars 2003, och det genomfördes ett brett samråd innan förslaget lades fram. I den antagna texten beaktas många av de farhågor som uttrycktes under samrådet. Jag hoppas att dessa farhågor har beaktats på lämpligt sätt så att de medlemsstater som tidigare motsatte sig förslaget nu kan ställa sig bakom det.

14. Vilka prioriterade målsättningar tycker du bör fullföljas under de närmaste åren för att föra fram Tammerforsagendan om ett europeiskt rättsområde, särskilt i fråga om civil- och handelsrätt?

I mitt svar på en tidigare fråga beskrev jag i korthet en strategi som går ut på att vidareutveckla en rad särskilda åtgärder och lagförslag.

För att genomföra de återstående åtgärderna från Tammerforsagendan vill jag fullfölja arbetet med ”Rom II”-förslaget om vilken lag som skall tillämpas på utomrättsliga förpliktelser, förslaget till förordning om betalningsföreläggande och de kommande förslagen om mål om mindre värden och om medling (alternativ tvistlösning).

Dessutom planerar jag att snart lägga fram förslag om underhållsskyldighet och om modernisering av Romkonventionen om tillämplig lag på avtalsförpliktelser (”Rom I”) och överföring av den till gemenskapens behörighet.

Jag skulle sedan vilja fortsätta arbetet i två olika riktningar. Dels vill jag skapa ett ömsesidigt erkännande på de nyckelområden som omfattas av programmet, dvs. arv, testamente och de delar av familjerätten som rör förmögenhet. Dels vill jag utvärdera funktionen av de rättsakter som redan antagits, främst förordningarna Bryssel I och Bryssel II, för att förbättra dessa rättsakter samt fortsätta att successivt avskaffa det s.k. exekvaturförfarandet. Detta kommer att göra det nödvändigt att ta fram kompletterande åtgärder, såsom vissa processuella minimigarantier för att förbättra förtroendet mellan medlemsstaterna.

När det gäller åtgärder på andra områden, såsom ökat erkännande av vissa privata och offentliga handlingar, anser jag att det till exempel behövs åtgärder för att förbättra det ömsesidiga erkännandet av intyg om arv, de administrativa handlingar som behövs för att uppdatera fastighetsregister, osv. När det sedan gäller genomförandet tänker jag inleda ett lämpligt samråd och ett förberedande arbete så snart som möjligt på de områden som redan angivits (såsom provisoriska åtgärder och skyddsåtgärder, insyn i gäldenärens tillgångar och beslagtagande av

banktillgångar) och ta fram andra nödvändiga åtgärder för att säkerställa en effektiv efterlevnad av rättsliga avgöranden.